

Rood

Ledenblad van de Partij van de Arbeid • 3e jaargang • nummer 2 • maart 2006

Jeltje van Nieuwenhoven: 'Kamerleden moeten gedreven en ongeduldig zijn'

Een cursus volks-
vertegenwoordiging:
de Talentenacademie

7 maart: de PvdA is in jaren
niet zo groot geweest!

Een leven lang bij de partij

Jeltje van Nieuwenhoven (62) is voorzitter van
de commissie Kandidaatstelling Tweede Kamer

PARTIJ VAN DE ARBEID

Sterk en sociaal

Toen ze moest kiezen tussen haar baan bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en vrijwilligerswerk in de Rotterdamse verkiezingscampagne, koos ze zonder aarzeling voor het laatste. Want voor Kirsten Verdel (27) telt maar één ding: 'Rotterdam verdient zoveel beter.'

'PvdA-lid ben ik geworden in november 2001. Ik wilde actief worden en meldde me aan voor het Rotterdamse afdelingsbestuur. Op de ledenvergadering waar het bestuur gekozen werd, kwam ik in contact met Peter van Heemst. Hij legde me uit hoe de PvdA in elkaar zat en wat hij meemaakte als Kamerlid. Sindsdien hebben we contact gehouden. In augustus vorig jaar mailde hij me dat hij overwoog lijsttrekkerskandidaat in Rotterdam te worden. Hij vroeg mij om zijn campagne te leiden. Ik zei meteen ja. Daarop ben ik uit het afdelingsbestuur gestapt om iedere schijn van belangenverstrengeling te voorkomen, het bestuur organiseerde de lijsttrekkersverkiezingen immers. Vervolgens stortten we ons op de campagne. Er waren lijsttrekkersdebatten, publicaties in het ledenblad en we haalden de pers doordat Peter als het eerste Tweede Kamerlid net voor Wouter Bos met een eigen podcast (radio op internet) kwam. Met ons campagneteam belden we vanuit mijn huis naar leden en we stuurden honderden brieven rond. Die persoonlijke aanpak, de Verdel-methode volgens Peter, bleek dus 14 oktober een succes. Vervolgens schoven we het stedelijk campagneteam in. In de tussentijd hielp ik Michiel van Hulten nog even in zijn strijd voor het landelijk partijvoorzitterschap. In het NRC noemde hij mij het geheime wapen van Peter van Heemst. Maar daarna eiste Rotterdam alle aandacht op. Het werd zo druk, dat ik al snel moest kiezen

Het geheime wapen van Peter van Heemst

tussen mijn goedbetaalde baan bij het ministerie van Binnenlandse Zaken, of verdergaan als vrijwilliger in de campagne. Ik koos voor het laatste, want voor mij telt maar één ding: Rotterdam verdient zoveel beter. Een op de vijf Rotterdammers heeft moeite om rond te komen! Dat moet anders en daar is de PvdA voor nodig.'

De Rode Loper wordt uitgerold voor PvdA'ers die normaal gesproken achter de schermen werken. Meestal willen ze dat ook graag. Voor een portret in *Rood* wordt deze keer een uitzondering gemaakt door Kirsten Verdel, die de campagne leidde van Peter van Heemst in Rotterdam.

Tekst Jeroen Beekmans
Foto Tessa Posthuma de Boer

Kirsten Verdel (27)
koos voor Rotterdam

- 5 FORUM**
Dit keer: Stop de verloedering?!
- 6 INTERVIEW JELTJE VAN NIEUWENHOVEN**
'Het schort aan daadkracht in de politiek.'
- 11 VIJF VRAGEN AAN...**
Khadija Arib (45)
PvdA Tweede Kamerlid
- 12 PLATFORM**
Nederlandse jeugd & de arbeidsmarkt
- 14 TALENTENACADEMIE**
Een cursus volksvertegenwoordiging
- 18 60 JAAR PVDA**
Fotoverslag van de festiviteiten
- 20 60 JAAR PVDA-LID**
Vier portretten
- 24 HET NIEUWE BESTUUR STELT ZICH VOOR**
- 27 GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN**
De opmerkelijkste uitslagen en verschuivingen

Kandidaten gezocht!

De gemeenteraden zijn zo langzamerhand op orde, de formaties goeddeels rond. Er wordt alweer vooruit gekeken en gezocht naar kandidaten voor de provincies, de Eerste Kamer en de Tweede Kamer. De Provinciale Staten verkiezingen vinden plaats op 7 maart 2007 en de nieuwe Tweede Kamer wordt gekozen op 7 mei 2007. In dit nummer van Rood leest u wat u moet doen als u volksvertegenwoordiger wilt worden. Jeltje van Nieuwenhoven heeft de eer om de kandidaatstellingscommissie voor de Tweede kamerfractie te mogen leiden. Samen met zestien andere wijze mannen en vrouwen stelt zij de lijst vast.

Ook in dit nummer: een gesprek met een van de nieuwe stadsdeelvoorzitters uit Amsterdam die er alles aan wil doen om in haar stadsdeel – Westerpark – stageplaatsen te creëren. Verplichte stageplaatsen voor mbo'ers en vrijwillige werkervaringsplaatsen voor vmbo'ers. Dat het met zoveel bedrijven in de grote steden toch ongelofelijk moeilijk is om een stageplaats te vinden is een bekend gegeven, maar het blijft onvoorstelbaar. Nog moeilijker is het voor iemand die niet in Nederland geboren is maar bijvoorbeeld in Marokko, Turkije of Afghanistan. Sadik Harchaoui, directeur van FORUM, het instituut voor multiculturele ontwikkeling, doet aanbevelingen om het aantal stageplaatsen en de slagingskansen van scholieren drastisch te vergroten. Verder hebben we een bescheiden fotoverslag van het 60-jarig bestaan van de PvdA dat gevierd werd in de Beurs van Berlage in Amsterdam. Mocht u het gemist hebben, kijk dan op pagina 20 en 21.

De redactie, rood@pvda.nl

Linkse lente

Geef een signaal! Dat was onze oproep aan de kiezer in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 7 maart. Aan die oproep heeft de Nederlandse bevolking massaal gehoor gegeven. De coalitiepartijen, en met name het CDA, kregen een enorm pak slaag te verwerken. De PvdA werd beloond voor haar prestaties van de afgelopen vier jaar (Amsterdam, Utrecht, Den Haag, Nijmegen, Groningen, Leeuwarden, Almelo, Hengelo, Enschede), won een groot aantal steden terug op de Leefbaren (Rotterdam, Eindhoven, Almere, Purmerend, Zoetermeer), en maakte korte metten met een aantal traditionele CDA-bolwerken (Breda, Den Bosch, Tilburg, Maastricht, Middelburg). In Oss, enige stad in Nederland waar de SP het vrijwel alleen voor het zeggen had, kreeg de partij van Jan Marijnissen een gevoelige knauw. En dan zijn er de kleine helden, zoals Wervershoof, waar de pas opgerichte PvdA vanuit het niets twee zetels won. Of Rijnwaarden, waar we van 0 naar 3 zijn gegaan. En Tubbergen, waar de PvdA met een sprong van 1 naar 3 zetels de hegemonie van

het CDA wist te doorbreken.

Prachtige resultaten, waar we als partij trots op mogen zijn. Deze gemeenteraadsverkiezingen waren een feest voor de lokale democratie. Er was maar weinig te bespeuren van het cynisme waarmee gemeenteraadsverkiezingen in het verleden vaak zijn bejegend. Natuurlijk had de landelijke politiek invloed op de campagne en op de uitslag. Dat mocht ook wel, gezien de desastreuze gevolgen van het kabinetsbeleid voor veel gemeenten. Maar toch was het vooral een lokale campagne. Dicht bij mensen, op straat, aan de deuren. De vernieuwing van de PvdA de afgelopen vier jaar heeft zich in klinkende munt uitbetaald. Het wethouderssocialisme is in ere hersteld. Er wordt weer geluisterd naar de mensen, hun zorgen worden serieus genomen, onze raadsleden en wethouders zijn voortdurend op zoek naar praktische oplossingen die werken. Daar gaan we de komende vier jaar mee door.

En nu op naar de volgende ronde. Het partijbestuur heeft inmiddels de commissie-Van Nieuwenhoven benoemd (12 vrouwen, 7

mannen) die kandidaten gaat selecteren voor de Eerste en Tweede Kamer. Ook is de commissie-Depla benoemd die het verkiezingsprogramma gaat schrijven. Met in die commissie drie van onze beste wethouders, maar ook met mensen van buiten de PvdA – zoals de voormalig leider van de Vlaamse socialisten, Steve Stevaert. Hun opdracht: een kort maar krachtig programma schrijven, waarmee we volgend jaar nog meer kiezers aan ons weten te binden. In de gemeenten is de linkse lente begonnen. Nu Nederland nog!

Michiel van Hulst, partijvoorzitter

Heeft u **Rood** iets te melden?

Stuur uw brief naar: Partij van de Arbeid, Redactie **Rood**, postbus 1310, 1000 BH Amsterdam of mail naar: rood@pvda.nl.

(De redactie behoudt zich het recht voor brieven in te korten.)

Karig

Ik woon sinds enige tijd alleen in een huurappartement, vanwege mijn inkomen (ongeveer € 22.000,- bruto per jaar) heb ik geen recht op huursubsidie, belastingonthefving en korting op energie. Ik ontvang een kleine zorgtoeslag. Mijn salaris is al jaren hetzelfde, ik ontvang geen dertiende maand, geen bonus, geen vergoeding op woon/werkverkeer, ik krijg zelfs geen inflatiecorrectie waardoor mijn koopkracht jaarlijks afneemt terwijl de rekeningen blijven stijgen. Zoals duidelijk mag zijn zit ik tussen armoede en modaal in. Als we de omschrijving van minister Zalm gebruiken val ik niet onder de armoedegrens, maar als ik kijk wat er overblijft om gezond te eten, een avondje te stappen, of voor onvoorziene kosten, is dat erg weinig. Sterker nog, als ik een uitkering zou krijgen, houd ik per maand meer over aangezien ik dan wel recht heb op bovengenoemde tegemoetkomingen en ik geen geld kwijt ben aan woon/werkverkeer. Er zijn heel veel mensen zoals ik, die tussen wal en schip vallen waardoor er een situatie wordt gecreëerd die niet wenselijk is. Zo stijgt het aantal mensen dat zwartwerken als een serieuze optie ziet. Heel veel mensen werken en verdienen minder dan modaal, maar zelfs degenen met een modaal inkomen hebben problemen om het hoofd boven water te houden. Vaak word er gezegd dat de consument de hand op de knip houdt waardoor de economie niet meer goed draait, maar veel mensen hebben gewoonweg geen inkomen om achter te houden.

Net als iedereen hoop ik natuurlijk op betere economische tijden, maar we kunnen niet gaan zitten wachten op een wonder dat niet komt. We zullen er actief aan mee moeten werken. Ik hoop dat de omstandigheden voor de minima en laagbetaalden verbeteren, en het werk dat zij doen meer gaat opleveren dan een uitkering.

Guido Groeneweg, woont in Bergen op Zoom en werk fulltime bij een automatiseringsbedrijf in West-Brabant en is lid van het PvdA-afdelingsbestuur

Reactie op het opiniestuk uit Rood 1, februari 2006.

Democratisch tekort Europa

Het zou mooi zijn als een aantal Europese landen een kopgroep zou vormen om de fundamentele hervormingen die de EU nodig heeft, in gang te zetten. Helaas moeten wij constateren dat het noodzakelijke debat op regeringsniveau over de toekomst van Europa niet van de grond komt. Een uitzondering vormt de Belgische regering, maar haar poging een visie te ontwikkelen stuitte op een muur van stilzwijgen. Het is tijd voor andere initiatieven. De kloof tussen de burgers en het Europese bestuur wordt algemeen erkend als een hoofd-oorzaak van de huidige crisissituatie. Uit de

media krijgt de Europese burger de indruk dat de belangrijkste besluiten van de Unie tot stand komen tijdens de periodieke gezamenlijke diners van de regeringsleiders en dat hij er zelf niet aan te pas komt.

Dit beeld is wat eenzijdig, maar niet onbegrijpelijk. Het democratisch tekort zit ingebakken in de huidige structuur en werkwijze van de EU. De Europese verkiezingen hebben geen enkele invloed op de samenstelling van de Europese regering - de Raad van ministers en de Commissie. Geen van beide organen hoeven zich iets aan te trekken van de verkiezingsprogramma's. Er is geen 'regeerakkoord'. Het Europese Parlement vervult een nuttige functie door de besluiten van de EU te controleren, maar kan de democratische leemte niet vullen. Er is een fundamentele verandering nodig om de EU op den duur levensvatbaar te houden. De EU moet inderdaad gepolitiseerd worden. Een concrete stap daartoe zou worden gezet door de voorzitter van de commissie rechtstreeks te laten kiezen door de bevolking. Hij of zij zou vervolgens de commissie zodanig moeten samenstellen, dat deze 'geacht wordt de steun van het Europese Parlement te genieten'. Op basis van de verkiezingsprogramma's van de aan de Commissie deelnemende partijen zou een regeerakkoord worden opgesteld dat als uitgangspunt dient voor het beleid gedurende de volgende regeerperiode.

De rechtstreekse verkiezing van de voorzitter van de commissie betekent niet dat er meer bevoegdheden naar Brussel zouden worden overgeheveld. De Raad van ministers, die alle besluiten moet goedkeuren, blijft optreden als bewaker van de nationale belangen. En, gezien de huidige tendensen, is het eerder te verwachten dat de Europese verkiezingsprogramma's een beperking dan een uitbreiding van de Europese regelgeving zullen voorstaan. De volgende vraag is: hoe kunnen wij dit idee realiseren?

Wat nodig is, is een beweging die niet langer accepteert dat over haar en zonder haar wordt geregeerd. De PvdA zou het initiatief moeten nemen en moeten proberen om partijen in de andere EU-landen er warm voor te maken. Ik hoop dat de Werkgroep Europa er zijn schouders onder zet!

Han van Putten, Den Haag, is oud-secretaris-generaal van de Internationale Vereniging van Gemeenten.

Cartoon

Floris Oudshoorn

In het PvdA-forum drie opmerkelijke meningen van PvdA-leden over een actueel en relevant onderwerp. Dit keer: **Stop de verloedering?!** Steeds meer jongeren lijken door de invloed van commercie, drugs en met seks doordrenkte videoclip 'maatschappelijk ontwricht' te raken. De stellingen luiden: 1. Als ouders hun kinderen niet behoorlijk opvoeden moet de overheid dat via school en welzijnswerk overnemen. 2. Individuele vrijheid is een grote verworvenheid waarvan inperking te ver gaat. Zolang de commercie binnen de wet opereert, moet de politiek zich er niet mee bemoeien.

Janita Tabak (35) is presentatie- en communicatietrainer en woont in Kampen

Voorkom slachtoffers

'Je kunt intensief praten over de verantwoordelijkheid van ouders en wat het meest wenselijk is. Feit blijft dat veel kinderen te maken krijgen met seksueel geweld. Dat is natuurlijk al lang zo, maar betrekkelijk nieuw hierin is het internet als gevarenzone en het vertekende man/vrouw-beeld dat veelvuldig in bijvoorbeeld videoclip geëtaleerd wordt. Kinderen moet je seksueel weerbaar maken, en daar moet je mee beginnen op de basisschool. Doel moet het voorkomen van slachtoffers zijn en niet de discussie over verantwoordelijkheid!'

Metten Knuppe (25) is student geneeskunde en woont in Dordrecht

Onderdeel van de Zeitgeist?

'Zoals ook al door een groot aantal anderen gesteld is, vind ik dat het de taak van de overheid is om ouders te ondersteunen bij het opvoeden. Slechts in uitzonderingsgevallen zou de overheid de opvoeding - deels - moeten overnemen. Doe onderzoek naar het verband tussen het zien van gewelddadige & erotische videoclip en het optreden van dit soort maatschappelijke excessen als bijvoorbeeld (groeps)verkrachting. Is er inderdaad een verband, dan is het zinvol de regels hieromtrent aan te scherpen. Zo niet, dan zal moeten worden geaccepteerd dat dit een - legaal - onderdeel van de *Zeitgeist* is.'

Roelof Offringa (29) is jurist en gemeenteraadslid en woont in Heerenveen

Niet alles moet kunnen

'Individuele vrijheid is te veel verworden tot "alles moet kunnen". En dat gaat te vaak ten koste van de ander. Hier is een rol voor de overheid weggelegd, die verder gaat dan voorwaarden scheppen. Laat de commercie zich maar aanpassen aan nieuwe wetgeving. Een uitstekende mogelijkheid voor een initiatiefwet. De Nederlandse commerciële zenders gaan ook niet vrijuit met hun reclame-uitingen en seksadvertenties op teletekst. Je kunt niet eens teletekst raadplegen zonder ongewenst 'blootgesteld' te worden aan bepaalde typen huisvrouwen die op je telefoontje wachten.'

KIJK VOOR MEER INFO OP WWW.PVDA.NL > FORUM

Ze is de nieuwe voorzitter van de commissie Kandidaatstelling Tweede Kamer. Daarnaast is zij lid van het college van gedeputeerde staten van Zuid-Holland. Een interview met Jeltje van Nieuwenhoven, wiens loyaliteit aan de PvdA bijna spreekwoordelijk is.

De ideale voorzitter

Samen met Elske ter Veld en Eveline Herfkens werd Jeltje van Nieuwenhoven in 1981 lid van de Tweede Kamer. In die periode trad het kabinet van Agt-den Uyl aan en was Wim Meijer de fractievoorzitter. In 2004 verruilde ze de Tweede Kamer voor het college van gedeputeerde staten in Zuid-Holland.

Voordat Jeltje lid werd van de Tweede kamerfractie, was zij assistent van PvdA-voorzitter Max van den Berg en gemeenteraadslid en wethouder in Vinkeveen. Maar haar werkzaam leven begon natuurlijk in Friesland, waar ze in 1960 een baan kreeg als bibliothecaresse in Wolvega. 'Ik reed met de bibliobus. Dat geloof je misschien niet, maar het was toch zo.'

Jarenlang was ze een van de ervaren krachten in de PvdA Tweede Kamerfractie, maar haar bekendheid en invloed namen pas echt een grote vlucht toen zij in 1998 benoemd werd tot voorzitter van de Tweede Kamer. Nooit eerder bekleedde een vrouw die positie in het parlement. Ze was de ideale voorzitter, haar gezag werd aanvaard binnen en buiten de Kamer.

Na de dramatische verkiezingsuitslag in 2002 was Jeltje van mei tot november politiek leider van de PvdA doordat ze Ad Melkert opvolgde als fractievoorzitter in de Tweede Kamer. Daarna nam Wouter Bos het stokje van haar over. Jeltje werd lid van het college van gedeputeerde staten van Zuid-Holland, met mobiliteit, bestuurlijke zaken en interprovinciaal overleg in haar portefeuille. Tijdens het eerstvolgende congres in Delft werd een volkomen verraste Jeltje de Gouden Speld van de PvdA uitgereikt, een eer die ze deelt met Max van der Stoep en Wim Kok. Eind januari werd ze door het partijbestuur benoemd tot voorzitter van de commissie Kandidaatstelling Tweede Kamer. Redenen genoeg voor een vraaggesprek.

Als gedeputeerde ben je verantwoordelijk voor onder andere mobiliteit. Dus iedere morgen is een ramp, want de filemeldingen via de radionieuwsdienst vertellen je onmiddellijk na het ontwaken dat je je werk niet goed doet. Of ligt dat anders? Hoe krijg je Zuid-Holland in beweging?

'Ja, kijk, die files staan voornamelijk op rijkswegen, dus in die zin ben ik daar niet verantwoordelijk voor. Maar bij files is er

sluipverkeer dat over de provinciale wegen gaat, en dan heb ik er wel mee te maken. Dus als ik nu naar die berichten luister, dan moet ik bekennen dat het met een ander oor is dan vroeger. Noem het maar beroepsdeformatie.

Het is echt een overgang van kamerlid naar gedeputeerde. Eerst was ik er om de regering te controleren; nu ben ik bestuurder en word ik zelf gecontroleerd, in het duale stelsel dat ook in de provincies is ingevoerd. Ik moet verantwoording afleggen in een bestuurslaag die tussen het rijk en de gemeenten in staat. Het gaat goed, hoor. Maar ja, mobiliteit is een portefeuille waarbij de resultaten pas na vele jaren zichtbaar worden. Bovendien kosten die resultaten heel veel geld, van tientallen miljoenen tot honderden miljoenen euro's. Daarnaast doe ik de bestuurlijke zaken en de contacten met de andere provincies. Je vergadert wat af.'

De privatisering van het openbaar vervoer heeft burgers en bedrijven weinig goeds gebracht. Is er nog hoop?

'Juist nu is er hoop. De Randstad is vol, echt vol. Het kan zo niet doorgaan. Voor meer asfalt is er geen ruimte meer in Zuid-Holland. Dat begrijpt iedereen, ook in de VVD. Dus moeten rijk, provincie en gemeenten investeren in kwalitatief hoogwaardig openbaar vervoer met light rail en busbanen. De Rijn Gouwe lijn, de light rail die Gouda met Leiden en daarna met de kust verbindt, en de Merwede Linge Lijn, tussen Geldermalsen en Dordrecht. En goede voorzieningen bij de stations, het kan en mag niet zo meer zijn dat je daar je fiets neerzet en die 's avonds niet meer terug kunt vinden. Er moeten trouwens ook goede parkeerplaatsen komen bij de stations. Je ziet dat als er ook in de stations wordt geïnvesteerd, die omgeving weer voor gemeenten aantrekkelijk wordt om investeringen te doen. Wat die privatisering van het openbaar vervoer betreft zie ik inderdaad een probleem. Je zit aan de tafel met de NS, met Pro Rail, met NS Vastgoed en ik merk als bestuurder dat die bedrijven onderling niet meer op elkaar zijn afgestemd en als reiziger heb ik toch ook niet echt de indruk dat het allemaal verbeterd is.'

Ben je niet jaloers op jouw Vlaamse collega's? Gratis openbaar vervoer, veel investeringen.

‘Gratis openbaar vervoer bestaat niet. Het moet betaald worden, altijd’

‘Grote investeringen zijn zeker van belang. Ik was laatst voor een congres van de Socialistische Internationale in Athene. Ten tijde van de Olympische Spelen is daar enorm veel geld in het openbaar vervoer gestoken. Ik ben het openbaar vervoer daar gaan uitproberen, de bus, metro... echt het loopt allemaal als een trein, om het maar zo te zeggen.

En de voorbeelden in het Vlaanderen van Steve Stevaert inspireren, natuurlijk. De provincie Zuid-Holland heeft een experiment gedaan met gratis openbaar vervoer tussen Leiden en den Haag, maar de files werden er niet minder door. In die zin

beantwoordde de proef niet aan de verwachtingen.

De bussen werden wel voller en dat is na het beëindigen van de proef ook zo gebleven. De mensen blijven de bus gebruiken, maar gratis openbaar vervoer bestaat niet. Het moet betaald worden, altijd.’

De individualisering van de samenleving wordt door velen als een groot goed beschouwd en tegelijk wordt het gemeenschappelijke domein geïdentificeerd met een slecht functionerende overheid. Moet de sociaal-democratie de betekenis van de gemeenschap nieuwe inhoud geven en zo ja, op welke manier?

'Er wordt in het openbaar bestuur vreselijk veel vergaderd. Ik denk dat het de helft minder kan. Dat zeg ik niet om de politiek te raken, hoor, begrijp me goed. Politici zijn er waarachtig van doordrongen dat zij de afstand tot de burgers moeten verkleinen en er worden veel pogingen ondernomen om dat doel te bereiken. Maar de politiek wordt afgerekend op de daadkracht van de overheid. En die daadkracht, daar schort het aan.

Bestuurders en ambtenaren moeten zich daarvan bewust worden. Zij moeten de noodzaak voelen van een geloofwaardige overheid; het raakt de wortels van de democratie. De politiek is echt afhankelijk van geloofwaardigheid en bestuurskracht van de overheid. Daarom is er vooral een cultuuromslag noodzakelijk in het gehele publieke domein.

Voor de verhouding van de sociaal-democratie tot de gemeenschap geldt heel simpel een basis uitgangspunt: eerlijk delen en samen werken. Daar is niks oud of vernieuwend aan: eerlijk delen. We hebben iedereen nodig, jonge mensen, oude mensen, want ook in leeftijd geldt: eerlijk delen.'

Je kent de fractie in de Tweede Kamer van binnen en van buiten. Wat zijn de verschillen tussen de fractie van nu en die van 1981, toen jij met Elkse ter Veld en Eveline Herfkens de fractie binnenkwam?

'Zijn er zo veel verschillen? Ik zie ze niet. Het is altijd een fractie met mensen in de voorhoede, of op de achtergrond. Iedereen heeft er een plaats, en is even waardevol. Iemand die heel zorgvuldig, op de achtergrond, de wetgeving doorspit en toetst op sociaal-democratische uitgangspunten, is evenzeer belangrijk als degene die vooraan staat. Dat was in 1981 zo, en zo zal het straks weer zijn.'

In hoeverre moet de fractie worden vernieuwd?

'Ik heb een fractie meegemaakt van wel vijftig mensen en ook van 23 fractieleden. Ik denk dat we ervan moeten uitgaan dat de eerste vijftig plaatsen straks verkiesbaar kunnen zijn. We zullen natuurlijk nieuwe mensen op de lijst plaatsen, tussen de tien en twaalf denk ik. Maar ik ga daar niet alleen over, hoor. Er komt een commissie van zestien tot achttien leden. Dus mijn stem daarin is bescheiden. We moeten nog afspreken hoe we kandidaten gaan werven en welke kwaliteiten van belang zijn.'

Wat zijn de krachtlijnen voor een nieuwe ploeg? Welke kwaliteiten moet een fractielid hebben?

'We zullen echt ons best doen om goede kandidaten in de regio's te vinden. Daartoe hebben we ons verbonden en bij deze doe ik dan ook een oproep. Help mee in het land om goede mensen te vinden! En een kandidaat moet de sociaal-democratische idealen kennen, natuurlijk, en ik hecht ook aan kennis van de geschiedenis van de partij en beweging. Je moet echt gedreven en ongeduldig zijn, een politieke antenne hebben, samen kunnen werken en weten dat je een achterban hebt. Je moet de

Ontroerd door: oprecht sentiment

Trots op: de (Nederlandse) vrouwenbeweging

Beste vrienden: het zijn vriendinnen en heel dierbaar

Leermeester: veel, onder anderen Hedy d'Ancona;

Anneke Reuvekamp, Joke Ruarus, Wouter Gortzak

Drijfveer: eerlijk delen

Een hekel aan: liberaal egoïsme

Boos over: armoede en gebrek aan kansen

Mooiste moment: beëdiging voorzitterschap van de Tweede Kamer

Schrijver: JC Bloem om zijn gedichten

Mooiste boeken: *Het verdriet van België* en *Gejaagd door de wind*

Favoriete acteur: Jack Nicholson

Favoriete actrice: Monique van der Ven

Drie mooiste films: *Dr. Zhivago*; *One Flew over the Cuckoo's Nest* en *Turks Fruit*

Beste televisieprogramma: altijd Paul de Leeuw

Slechtste televisieprogramma: die zie ik niet

Vakantie: Italië

Thuis is: mijn woning

Internet: www.uitzendinggemist.nl

Mooiste stad: Praag

Belangrijkste PvdA-er: Max van der Stoep

Politieke held(in): Emma Goldman en Henriëtte Roland Holst

Mooiste plek van Nederland: de vennetjes aan de Frieslandse grens

Mooiste reis: de Noordse Fjorden

Als de PvdA niet bestond, stemde je: op de Vrouwenpartij I.O. In oprichting dus, want daar zou ik onmiddellijk mee beginnen

leiding durven nemen in een debat, met de media kunnen omgaan en een boodschap eenvoudig kunnen overbrengen. En je moet je ervan bewust zijn dat je werkt in een grote open wereld. Volksgezondheid bijvoorbeeld is niet alleen een Haags dossier; het heeft Europese en ook mondiale aspecten. Joop den Uyl zei ooit eens: "Generalisten worden nooit specialisten." Ik draai het ook om, specialisten worden nooit generalisten. In de hele fractie moet je een goed evenwicht hebben tussen de twee. Maar vooral van belang is dat de kandidaten zich ervan bewust zijn dat het de kiezers zijn die ons een mandaat geven. De partijleden zijn belangrijk, natuurlijk, maar dat zijn er ongeveer zestig-duizend. Dat is dus één zetel; de rest komt van de kiezers.' ■

'Het schort aan daadkracht in de politiek'

Wie belangstelling heeft voor het lidmaatschap van de PvdA Tweede Kamerfractie kan voor alle informatie en details terecht op pvda.nl / kandidaatstelling. Hier leest u hoe u uw brief dient aan te leveren, aan welke eisen uw cv moet voldoen en

wat de termijnen zijn. Houd er rekening mee dat u op het moment dat u zich kandideert, minimaal zes weken betalend lid moet zijn. De kandidaatstelling voor de Tweede Kamer begint binnenkort en wordt hoogstwaarschijnlijk nog voor de zomer gesloten. Wie serieus

overweegt om zich te kandideren, kan voor aanvullende informatie ook contact opnemen met Margot Gunderman, 020 551 22 35, of met Miranda Jacobs, 020 551 21 28.

Spannende tijden

Er breken hectische tijden aan. Niet alleen gaat de kandidaatstellingprocedure voor de Tweede Kamerverkiezingen in mei 2007 van start, ook de Provinciale Staten-verkiezingen vinden in het voorjaar van 2007 plaats. Op 7 maart! De kandidaatstellingprocedure voor de provincies staat beschreven in de flyer die u met dit exemplaar van *Rood* ontving. Ook spannend wordt het komende najaar waarin – áls zich een tegenkandidaat aandient – Wouter Bos zijn krachten meet in de ledenraadpleging voor het landelijk lijsttrekkerschap. En of dat nog niet genoeg is, wordt het verkiezingsprogramma, alvorens het wordt besproken en vastgesteld door het congres, uitgebreid in de partij besproken. Zoals gewoonlijk wordt u tegen die tijd uitgenodigd

om mee te discussiëren in een regiobijeenkomst in de buurt.

De congresdatum – waarop onder andere het verkiezingsprogramma, de kandidatenlijsten voor de Eerste en Tweede Kamerverkiezingen wordt vastgesteld – staat nog niet vast. U wordt hier in een volgende *Rood* en via de website op de hoogte gebracht.

WEET U EEN GESCHIKTE KANDIDAAT VOOR DE PROVINCIALE STATEN? HEEFT U BELANGSTELLING VOOR HET LIDMAATSCHAP VAN DE EERSTE KAMER, DE TWEDE KAMER OF DE PROVINCIALE STATEN? KIJK IN BEIDE GEVALLEN OP WWW.PVDA.NL/KANDIDAATSTELLING.

Bang voor de vergrijzing?

Het blijft een merkwaardige paradox. Iedereen is bang voor de dood, maar veel mensen zijn ook bang voor vergrijzing. Het is niet snel goed. Of die politieke angst voor vergrijzing nu wel zo reëel is, daarover wordt een levendig debat gevoerd. Tweede Kamerlid Frank Heemskerck schreef er met zijn oud-collega van ABN AMRO Dolf van den Brink een boek over: *De vergrijzing leeft*. Althans, ze verzamelden een mooie selectie geleerden die met elkaar een overzicht geven van de vergrijzde samenleving. Hebben we generatieconflicten? Zijn er voldoende huizen? Bestaan er nog pensioenen en krijgen we een stormloop van politieke ouderenpartijen op het Parlement? Het is een mooi boek geworden, met hoopvolle conclusies. Wie tijdig begint met aanpassingen van beleid, en wie breder kijkt dan alleen financieel-economische kwesties, die hoeft niet bang voor vergrijzing te zijn. *De vergrijzing leeft*, uitgeverij Bert Bakker, € 19.95 ISBN: 9035130219

Afrikadag

De Afrikadag 2006 van de Evert Vermeer Stichting vindt dit jaar plaats op zaterdag 22 april in Den Haag. De laatste jaren is deze dag uitgegroeid tot het grootste inhoudelijke evenement op het gebied van Afrika en ontwikkelingssamenwerking in Nederland. Ruim honderd gast sprekers en dertig samenwerkende organisaties werken mee aan het programma. Dit jaar zullen onder anderen Wouter Bos, minister Agnes van Ardenne, Agnes Jongerius, staatssecretaris Pieter van

Geel, Michiel van Hulten, Max van den Berg, Bert Koenders en Diederik Samsom optreden op de Afrikadag. Natuurlijk wordt er ook gezorgd voor vertier, muziek, een lunch en is er zoals gebruikelijk kinderopvang. De Afrikadag vindt plaats in de Haagse Hogeschool in Den Haag van 10.00 tot 17.00 uur. Informatie: www.afrikadag.nl. Op deze site is ook het volledige plenaire en keuzeprogramma te vinden, alsmede instructies om u aan te melden.

'DE EVS VOERT VÓÓR DE AFRIKADAG EEN DIGITALE DISCUSSIE ONDER DE NOEMER ONTWIKKELINGS SAMENWERKING SOCIAAL DEMOCRATIE EN INTERNATIONALE SOLIDARITEIT. OFTEWEL: WAT HEBBEN PVD'A'ERS OVER VOOR ONTWIKKELINGSLANDEN EN WAAR MOET HET GELD AAN WORDEN BESTEED? DISCUSSIEER MEE MET WOUTER BOS, MICHEL VAN HULTEN EN BERT KOENDERS! KIJK OP: WWW.EVERTVERMEER.NL.

PvdA'ers lopen voor ambulance in India

Onder belangstelling van PvdA-hardlopers, -sponsors en -vrienden heeft sociaal-democraat en missionaris Frans Baartmans op 1 februari 2006 uit handen van de Nijmeegse PvdA'er Stijn Verbruggen een cheque ter waarde van € 2905,40 in ontvangst genomen. Dit geld is door drie PvdA-teams tijdens de

Zevenheuvelenloop van 2005 bij elkaar gelopen. Van het geld wordt een ambulance voor het Ashray Nagwa Social Centre in Varanasi gekocht. Tot op heden werden zieken, vrouwen en kinderen vervoerd met behulp van boerenwagens, waarop ook vee en mest werden vervoerd. De ambulance zorgt voor

een menswaardig transport voor de allerarmsten. Het Ashray-centrum is een sociale en medische voorziening voor de kastenlozen en lage kasten in de armste provincie van India. Het centrum bevat een klaslokaal en een activiteitenplaats voor kinderen en jongeren. Daarnaast is er een gezondheidscentrum voor

de allerarmsten gevestigd. Vrienden en bekenden van Frans Baartmans die in Varanasi hebben gewerkt, lieten weten dat dit een 'ongelooflijk mooi geschenk' is en een enorme sprong voorwaarts betekent voor de kansarmen.

Allemaal wederkerig

Onze verzorgingsstaat omvormen tot een samenleving waar risico's en zekerheden eerlijk worden gedeeld, is geen makkelijke klus. Mei Li Vos pleit voor transparantie over herkomst en bestemming van de sociale fondsen.

Het PvdA-rapport *De Wet van Wederkerigheid* bevat behartigenswaardige analyses en adviezen over de toekomst van de verzorgingsstaat. De crux van het rapport is wederkerigheid: als ik werkloos word en in staat ben te werken, dan mag een ander van mij verwachten dat ik er alles aan doe om weer aan het werk te gaan. Als de overheid vindt dat werklozen sneller aan de slag moeten, dan moet ze zorgen dat er meer werk komt. Als bedrijven makkelijker mensen willen ontslaan, dan moeten ze ook meer investeren in hun werknemers. Logisch, zo hadden Bismarck en Drees het ook bedoeld, als ze er destijds naar waren gevraagd.

Nu bijna iedereen ervan overtuigd is dat het stelsel uit zijn voegen barst en ook nog eens wordt bedreigd door mondiale ontwikkelingen in de economie is het niet verbaasd dat de PvdA er een rapport over heeft geschreven. De verschillende voorstellen voor een verbetering van onze verzorgingsstaat lijken allemaal dezelfde richting op te wijzen: van links tot rechts, van werkgevers tot werknemersorganisaties is de gedeelde mening dat er meer moet worden geïnvesteerd in de beroepsbevolking, dat werkzekerheid boven baanzekerheid moet gaan en dat de regels eenvoudiger kunnen. Je zou zeggen, het wordt een eitje voor het volgende kabinet, want bijna alle politieke stromingen zullen zich uitstekend kunnen vinden in het rapport van de commissie-Noten.

Onze verzorgingsstaat omvormen tot een samenleving die mee kan in de mondiale economie en waar tegelijkertijd risico's en zekerheden eerlijk worden gedeeld, is echter geen makkelijke klus. De polder waarop onze verzorgingsstaat is gebouwd, zit nog vol met belangen waarover best wat meer transparantie mag komen. Wil iedereen zijn wederkerige steentje bijdragen, dan is het ook nodig dat we weten wat we hebben, wat we sparen en waar dat voor bedoeld is. Wederkerigheid veronderstelt ook transparantie over de baten en lasten van onze collectief georganiseerde solidariteit.

In het rapport wordt bijvoorbeeld gesteld dat de solidariteit onder druk komt, omdat steeds meer premiebetalers zich nettobetaler voelen.

Of dat waar is wordt over getwist, door onder anderen Paul de Beer en Elisabeth Etty, maar de andere kant van het verhaal wordt volgens mij nog weinig besproken. Dat is de kennis die mensen hebben over wat ze nu precies afdragen, waar het voor is en wie erover gaat: de transparantie van de premies. Er is verbaasd weinig kennis bij de premiebetalers en ontvangers over hun loonstrook, het doel van de belastingen of over hun pensioenaanspraken. Dat is enerzijds te wijten aan een gebrekkige of ongelukkige communicatie van het kabinet, anderzijds aan de sociale partners. Als er al sprake zou zijn van afnemende steun, dan kan dat ook te maken hebben met een gebrek aan heldere informatie.

Weinig werknemers weten bijvoorbeeld hoeveel geld ze direct of indirect aan de sociale fondsen afdragen. Ook is nog steeds niet helemaal bekend hoe-

veel er in die fondsen zit, en hoe het geld wordt besteed. Controle op de beheerders van de fondsen is ook minimaal. Dat zijn wel de fondsen waar opleiding en onderwijs uit betaald moeten worden. In de reader bij het rapport hebben Jet Bussemaker en Arie Kraaijeveld een belangrijk aspect aangesneden over die sociale fondsen, namelijk dat werknemers met tijdelijke contracten, uitzendkrachten, of outsiders op de arbeidsmarkt slecht of geen toegang hebben tot de sociale fondsen. Fondsbestuurders moet nadrukkelijker gevraagd worden wat ze met het geld doen, en of het ook beschikbaar gesteld kan worden voor de tijdelijke werknemers. Dat lijkt mij niet meer dan logisch, want ze hebben er gedurende hun contract voor betaald en hebben als flexibele arbeidskrachten extra opleiding hard nodig als ze weer van baan moeten wisselen. Openheid over die fondsen, en openstellen voor de mensen die het nodig hebben, lijkt mij een concreet voorstel dat bij dit rapport gevoegd kan worden.

Dezelfde transparantie mag je eisen van pensioenfondsen, belangrijke pijlers van onze verzorgingsstaat. De communicatie daarover is summier, soms onvolledig en de inspraakmogelijkheden van spaarders zijn op zijn zachtst gezegd gering. Het gaat om geld dat mensen verplicht afdragen, waar mensen op vertrouwen, maar waarover tot voor kort de fondsbestuurders behoorlijk eigenstandig beslisten. Pensioenbewustzijn is ook een zaak van wederkerigheid, de spaarders zouden zich wat meer mogen verdiepen in hun appeltjes voor de dorst, maar de fondsen moeten veel meer open-

heid van zaken geven. Het is een publiek geheim dat fondsbestuurders vinden dat al te veel transparantie de mensen maar onrustig maakt. Dan heb ik het nog niet eens gehad over de gebrekkige transparantie over wat er nu echt in het AOW- en WAO-fonds zit en wat daarmee gebeurt. Wederkerigheid veronderstelt dat het afgelopen is met de regenteske houding van sommige polderbaronnen en baronessen over de fondsen. In een geëmancipeerde samenleving hoort dit soort paternalisme en regentengedrag bijgezet te worden bij de museumstukken van de verzorgingsstaat.

Als we solidariteit weer een waarde willen laten zijn waarvan iedereen weet waarvoor die is en hoe die wordt georganiseerd, dan is het nodig dat we beter gaan uitleggen waar die premies voor zijn, hoeveel we hebben gespaard en wie erover beslist. Uit verschillende onderzoeken blijkt eens te meer dat er veel steun is voor ons pensioenstelsel en onze volks- en werknemersverzekeringen. Maar vertrouwen moet je winnen door eerlijke, duidelijke en volledige informatie. Dat hoort ook bij wederkerigheid, in een samenleving met geëmancipeerde arbeiders.

Mei Li Vos is politicoloog en oprichter van de nieuwe vakbond AVV (Alternatief Voor Vakbond)

Rood heeft ruimte voor een goed betoog. Rood stelt graag iets aan de kaak. In de rubriek *Opinie* kunt u uw ei kwijt. Heeft u een uitgesproken mening, of iets anders te zeggen dan wat al gezegd is over een maatschappelijk of politiek thema? Zet uw betoog op papier en stuur het ons: Redactie Rood, Postbus 1310, 1000 BH Amsterdam, of per e-mail: rood@pvda.nl.

ZIE VOOR HET RAPPORT DE DIGITALE BIBLIOTHEEK OP WWW.PVDA.NL

5 vragen aan...

Tekst Ottolien van Rossem
Foto Tessa Posthuma de Boer

KHADIJA ARIB (45) studeerde sociologie en werkte als beleidsmedewerker bij de gemeente Amsterdam. In 1998 werd ze lid van de Tweede Kamer voor de PvdA. Ook naast haar werk is ze actief, ze richtte onder meer de Marokkaanse Vrouwen Vereniging Nederland op.

1 Typisch Khadija...?

'Ongeduld, haast, ik wil niet wachten, als iedereen iets vindt en het er mee eens is, dan wil ik dat er ook meteen iets gebeurt. Soms is dat goed, soms is dat vervelend. Ook betrokkenheid. Ik ben erg betrokken bij mijn onderwerpen. Als iets me niet emotioneel raakt ben ik ook minder goed, dan is het minder puur en echt. Verder kan ik ook veel om dingen lachen, om te relativeren.'

2 Waar moet meer aandacht voor komen binnen de politiek?

'Goed georganiseerde groepen kunnen hun boodschap wel kwijt. Maar juist de groepen die niet voor zichzelf op kunnen komen, moet je als Tweede Kamerlid vertegenwoordigen. Op die mensen moeten we alert zijn. Zoals kinderen, mishandelde vrouwen en verslaafden. We worden in Den Haag veel benaderd door groepen, vaak zaakwaarnemers, en dan moet je goed bedenken: namens wie praten ze?'

3 Hoe scheid je politiek en privé?

'Voor mij is het persoonlijke politiek. Ik probeer wel goed mijn sociale contacten te onderhouden. Maar de politiek overheerst thuis. Mijn kinderen zijn ook zeer politiek geëngageerd, het zijn mondige burgers en soms heb ik het dan ook moeilijk. Dan zeg ik lachend: "Wat zijn jullie kritisch." Dan zeggen mijn kinderen: "Ja, zo heb je ons opgevoed." Dan antwoord ik: "Ja, kritisch naar de samenleving, niet naar mij." Ik ben wel heel trots op hen.'

4 Waar heb jij slapeloze nachten van?

'Ik slaap altijd goed. Maar natuurlijk maak ik me wel zorgen, over het verharden van de samenleving, de behandeling van minderheden, het beperken van individuele vrijheden, met als toppunt het alleen mogen spreken van Nederlands op straat. Daar word ik heel opstandig van. Dan ga ik expres heel hard op straat met mijn moeder bellen in het Marokkaans.'

5 Wat zijn je ambities?

'We zitten nu in de oppositie, maar ik ben de politiek ingegaan om dichtbij het vuur te zitten. Als je weet dat je gelijk hebt, goede voorstellen hebt en steun krijgt, maar het dan toch niet voor elkaar krijgt, dat is frustrerend. Na de komende verkiezingen is dat anders hoop ik.'

'Belachelijk, veel diensten zijn niet geautomatiseerd'

Staatssecretaris van onderwijs, Mark Rutte, voelt er wel voor de jeugdzorg over te hevelen van de provincie naar de gemeente. Niet doen, meent hoogleraar jeugdbescherming Wim Slot. Daar is te weinig professionaliteit.

Mark Rutte erkent dat zijn pleidooi voor een aparte minister voor jeugdbeleid allesbehalve nieuw is. Maar volgens de VVD-campagneleider gaat hij wel veel verder dan vorige voorstellen. Uit onderzoek blijkt volgens hem dat ruim tachtig procent van de jeugdhulp verloren gaat aan bureaucratische rompslomp. "Iedere vader die zijn kind aanmeldt voor hulp, moet gemiddeld zes keer al zijn gegevens verstrekken. Zes keer een intake, dat is te gek. Daar moet een eind aan komen", aldus Rutte, die staatssecretaris van onderwijs is en deze weken de VVD-campagne leidt voor de gemeenteraadsverkiezingen. Rutte wil dat afdwingen door wetgeving te maken die hulpverleners opdraagt om maar één keer de gegevens te vragen. "Hierdoor dwingen wij de verkokerde jeugdsector om samen te werken. Diensten kunnen nu eindeloos langs elkaar werken, omdat er als het ware geen straf op staat. Als er straks maximaal één intake is, moeten ze wel de informatie delen. Veel diensten zijn niet

geautomatiseerd, dat is belachelijk". De problemen rond jongeren zijn volgens hem nu zo ernstig dat er een minister moet komen die zich daar primair mee bemoeit. Hij wijst op de 30000 jongeren die volgens onderzoeken uit bestanden verdwenen zijn. Die zitten niet meer op school, maar hebben ook geen baan en hebben zelfs geen uitkering. (...) [Er moet] een minister bij volksgezondheid en welzijn komen die alle relevante bevoegdheden van die ministeries naar zich toe trekt. En vervolgens moet de uitvoering bij de provincies worden weggehaald en bij de gemeenten neergelegd." De gemeente is volgens hem hiervoor de aangewezen bestuurslaag. "De gemeenten voeren straks de nieuwe welzijnswet uit en hebben al de uitvoering van de bijstandswet en de geestelijke gezondheidszorg." (...)

Uit: *Trouw*, 21 februari 2006

De Geus: opvang in internaten

DEN HAAG , Minister Aart Jan de Geus van Sociale Zaken laat onderzoeken of het juridisch haalbaar is internaten in te richten waar jongeren zonder werk of opleiding discipline en leer- en werkervaring bijgebracht krijgen. (...)

Het gaat om 30.000 tot 35.000 jongeren die geen werk of opleiding hebben en ook geen uitkering aanvragen. Wanneer zij aan hun lot worden overgelaten, dreigen zij een probleem te worden voor de maatschappij en ook voor zichzelf, meent De Geus. Het idee om dergelijke jongeren op te vangen in 'kampementen' werd begin jaren negentig al geopperd door toenmalig premier Lubbers. Maar volgens De Geus strandde dat plan toen op de vrijblijvendheid ervan. Daarom wil hij

laten bekijken of er een juridische grondslag is voor een minder vrijblijvende aanpak. Het onderzoek, dat ook de doelgroep duidelijk moet afbaken, moet in april af zijn. Voorzitter De Boer van de Taskforce Jeugdwerkloosheid stelde onlangs ook voor probleemjongeren op te vangen in internaten. Hij dacht als locatie aan kazernes die Defensie ontruimt. De Geus wilde nog niet ingaan op details. (ANP)

Uit: *Het Parool*, 21 februari 2006

De Nederlandse jeugd heeft het moeilijk op de arbeidsmarkt. Vooral aan de onderkant van het opleidingssysteem worden problemen zichtbaar. De Partij van de Arbeid bepleit ingrijpende maatregelen in het rapport *Hoe de gemeente Jarold aan werk kan helpen; investeren in participatie*. Tweede Kamerlid Jet Bussemaker is de auteur en voorvechtster van een werk- of leerplicht voor alle werklozen tot 27 jaar.

Perspec

Jet Bussemaker maakt zich zorgen over de toekomst van een grote groep jongeren. 'Ons motto is: Geen nieuwe verloren generatie. We mogen niet accepteren dat een aantal jongeren buiten de boot valt, doordat ze geen diploma's hebben, en wordt ingehaald door een nieuwe, jongere groep. Ze hangen nu thuis of krijgen een uitkering,' aldus Bussemaker. Om dit te voorkomen, bepleit zij een mentaliteitsverandering. 'We willen geen uitkering bieden, we willen perspectief bieden. Om dit te bereiken, moeten gemeenten meer vrijheid krijgen, ze moeten zelf kunnen kiezen waaraan ze het geld uitgeven. We willen het mogelijk maken om werk te creëren met het geld dat voor uitkeringen bestemd is; je "verloont" dan de uitkering.' Bussemaker bekritiseert de 'selectieve decentralisatie' van het kabinet: 'Men moet de gemeenten niet alleen opzadelen met de problemen, zoals nu. Ze moeten ook mogelijkheden hebben om die aan te pakken. Dat kan. Deels door de regels te versoepelen en gemeenten beleidsvrijheid te geven, deels financieel.'

HANGMAT OF TRAMPOLINE

Hoe zit het met de bedrijven die de stages aanbieden? Eise van der Sluis, directeur van het Midden- en Kleinbedrijf (MKB) Amsterdam, benadrukt het belang

Tekst Bas den Herder Foto Hollandse Hoogte

tief bieden

van een goede aansluiting op de arbeidsmarkt. 'De vraag is: organiseer je een hangmat of een trampoline? Het is belangrijk dat de jongeren niet onvoorbereid, zonder werkervaring ergens aan de slag gaan.'

Het MKB ziet de omvangrijke administratie waar bedrijven mee te kampen krijgen als ze jongeren een stageplaats aan willen bieden als struikelblok. Van der Sluis: 'Een hoop administratieve rompslomp zou weggenomen kunnen worden. Het moet makkelijker worden om een erkend leerbedrijf te zijn. Uit recent onderzoek, gedaan door het MKB Amsterdam, blijkt ook dat de bedrijven die stages aanbieden een veel betere begeleiding willen. 'Laat de gemeenten ook eens naar de bedrijven luisteren. Het beleid kan beter, minder versnipperd. Stages kunnen veel nieuwe kansen bieden,' aldus Sluis.

MAATWERK

Een voorbeeld van succesvol gemeentebestuur is te vinden in Dordrecht, waar het project Route 23 de jeugdwerkloosheid in de afgelopen twee jaar heeft gehalveerd. Hans Spigt, wethouder van Sociale Zaken aldaar, licht toe: 'We screenen iedere jongere die zich meldt bij het CWI (Centrum voor Werk en Inkomen – BdH). Iemand

die zijn opleiding niet heeft afgemaakt, en niet weet wat hij precies wil, komt terecht in route 23. Een team, bestaande uit mensen van het ROC (Regionaal Opleidingscentrum), de UWV, Jeudzorg, de Sociale Dienst en bureau Leerplicht, kijkt welke ondersteuning er nodig is. Zij bieden scholing, werk, huisvesting en begeleiding. Wat we uiteindelijk willen is dat de jongere geen uitkering meer nodig heeft, een startkwalificatie bemachtigt en op eigen benen kan staan.' Spigt is het eens met Bussemakers pleidooi om de gemeenten meer financiële ruimte te geven. 'Je bent dan veel flexibeler in het creëren van werkgelegenheid. Geen grote hoeveelheid verschillende potjes voor

scholing, integratie, werk, et cetera, zoals nu. Een van de belangrijkste redenen van ons succes is de persoonlijke aanpak: het maatwerk dat we leveren rondom de persoon die zich meldt. Bij probleemgevallen kun je niet simpelweg zeggen: "Stuur maar sollicitaties", of "Schrijf je in bij een uitzendbureau". Van het ministerie moeten we voor onze aanpak dan ook de ruimte en de middelen krijgen. Den Haag komt vaak zelf met allerlei ideeën en maatregelen, maar dat is nergens voor nodig.' Spigt pleit tevens voor een betere samenwerking tussen de gemeente en andere partijen. 'Hier in Dordrecht stellen andere instellingen ook mensen ter beschikking. Verschillende organisaties hebben allemaal een eigen budget. Ook hier moet de flexibiliteit groter worden.'

Stageplaats in verzorgingstehuis. Stagiairs ruimen de linnenkast in met theedoeken.

LIK-OP-STUKBELEID

De kamer heeft in 2005 in de motie Verhagen voorgesteld om een leer- of werkplicht in te voeren voor jongeren tot 23 jaar. Dit is, aldus Bussemaker, een 'stap in de goede richting. Er moet echter meer gebeuren. Er moeten weer veel meer investeringsbanen komen. Het netwerk van de bijstand kan beter gebruikt worden. Als mensen er een zootje van maken, krijgen ze minder uitkering; een streng lik-op-stukbeleid. Als het gaat om jongeren die met basale dingen als de opbouw van een arbeidsritme nog moeilijk hebben, kun je grijpen naar onorthodoxe middelen zoals een strenge aanpak in een kazerne. Maar alleen in combinatie met uitzicht op werk. Je kunt niet streng zijn zonder perspectief te bieden.' ■

DISCUSSIEER MEE OP
WWW.PVDA.NL > FORUM

Start | Zoek | Contact

FORUM

Deze keer geen reacties uit een forumdiscussie, maar een oproep om mee te doen aan de forumdiscussie op pvda.nl Zie de button op de homepage! De stellingen:

1. In plaats van jongeren een uitkering geven moeten ze op school blijven tot ze een diploma hebben.
2. Jongeren die er een zootje van maken, moeten strenger worden aangepakt. Onorthodoxe maatregelen zoals heropvoeding moeten niet worden uitgesloten.

Voor wie over politieke betrokkenheid en kennis beschikt en belangstelling heeft voor een politieke functie, maar daarvoor nog niet over de vaardigheden in huis heeft, heeft de PvdA de Talentenacademie opgericht. Daar leert men het politieke handwerk en vergroot men het eigen netwerk.

Een cursus volksvertegenwoordiging

Een vroege vrijdagochtend in februari. De kantine van het partijbureau is omgetoverd tot toneelzaal. Het decor: een kartonnen wand met daarop een met viltstift getekende pinautomaat, een basket en een kerkpleintje. Op een muur de kreet: mijn woede is mijn respect. De cast: twee knappe Marokkaanse jongens (Nabil Aoulad Ayad en Farhane El Hamchaoui), en een bloemig Nederlands/Moluks meisje (Amber Teterissa). Het publiek: enkele ongesorteerde personeelsleden en de volledige leergang 'talenten' van de eerste lichting PvdA-Talentenacademie.

TONEELSTUK

Op het toneel wordt *rZpct* opgevoerd. Een nogal uit het leven gegrepen toneelstuk over twee jongens die een dame overvallen terwijl ze staat te pinnen, en haar vervolgens neersteken. De daders komen in een Glen Mills-achtige instelling terecht en worden geholpen door een voormalig politieagente, die meer heil ziet in het begeleiden van allochtone criminele jongeren dan in het in

uniform surveilleren op straat. Dat lukt overigens maar mondjesmaat. De jongens willen niet echt geholpen worden, of ze laten het niet toe. Na afloop wordt het stuk besproken. Acteur Farhane: 'Als ik iets slechts doe, ben ik Marokkaan. Doe ik iets goed, ben ik Nederlander.' Vraag van een van de cursisten: 'Ik snap niet dat de Marokkaanse gemeenschap het zover laat komen, met al die criminele jongeren en zo. Waar is jullie trots?' Nabil: 'Ho, ho! Wat nou trots? Ben je wel eens in Spanje geweest? Daar hebben ze een enorme hekel aan Hollanders, die daar zuipend en hotels slopend hun vakanties doorbrengen.'

POLITIEK LEIDERSCHAP

Vandaag leren de cursisten wat politiek leiderschap inhoudt, en wat erbij komt kijken. Het onderwerp van de dag is integratie. Sven Goedbloed, trainer van de Talentenacademie, vraagt de deelnemers 'wat ze zagen', toen ze naar het toneelstuk keken. 'Let op het verschil tussen vragen en stellen,' benadrukt hij. Later zal

hij een van de cursisten nog een nuance bijbrengen: 'Het lijkt of je een vraag stelt, maar in feite check je je eigen beelden.'

Sven Goedbloed verduidelijkt later de bedoeling van zijn strenge optreden en continue uitleg over vragen stellen, stellen en beelden checken: 'Het gaat in deze module van de Talentenacademie over politiek leiderschap. Als politiek leider is het belangrijk om informatie te verzamelen, jezelf vragen te stellen en op basis van extra informatie je visie bij te stellen. Een politiek leider moet in staat zijn om open te luisteren naar signalen uit de samenleving en zijn of haar omgeving.'

Aan Jeroen Dijsselbloem, woordvoerder integratie in de PvdA Tweede Kamerfractie, wordt de volgende vraag gesteld: 'Wat zijn de kaders voor het denken over integratie binnen de PvdA?'

Dijsselbloem: 'Onder meer het rapport *Integratie en immigratie: aan het werk!* Het verscheen in het voorjaar van 2003. Verder concluderen we dat we selectief moeten zijn. Ook om het draagvlak voor immigratie te behouden. Want als je terugkijkt op alle immigratiestromen in de afgelopen decen-

nia, dan valt de balans negatief uit. Hoe hardvochtig dat ook klinkt.' Cursist Yannick Dupont: 'Waarom is het selectie-criterium bij immigratie eigenlijk nog steeds een issue voor de partij? Al enkele jaren geleden schreef Paul Scheffer het stuk *Het multiculturele drama*. In mijn optiek is dat een prima stuk. Is dat nog steeds een taboe in de partij?' Dat is het niet meer, blijkt uit het antwoord van Dijsselbloem. Méér vragen en iets wat op een discussie lijkt, volgen op de vraag van Du Pont. De discussie wordt weer afgekap. Het gaat immers om het vragen stellen!

PERMANENTE SCOUTING

Op de vraag hoe de leerwensen en doelen van deze groep tot stand zijn gekomen antwoordt Sven Goedbloed: 'De deelnemers zijn allemaal inhoudelijk getoetst aan de hand van een essay-opdracht en ze hebben een persoonlijkheidstest ingevuld. Daarnaast is, in samenspraak met assessoren (ervaren politici en externe deskundigen), gekeken over welke vaardigheden en visie mensen beschikken. Per persoon zijn bepaalde ontwikkelpunten gedestilleerd.' Aan het scouten en opleiden van talenten binnen organisaties wordt tegenwoordig veel aandacht geschonken. Terecht, vindt Goedbloed: 'Zo'n Talentenacademie is daarom een nuttig instrument. Het is voor ons essentieel, omdat het de partij aanzet tot permanente scouting van politiek talent en het zorgt ervoor dat op structurele wijze de eisen die aan politici van de toekomst worden gesteld, worden scherpgesteld.' 'Er is heel veel talent binnen de PvdA,' vervolgt hij, 'de academie maakt een deel van dat talent zichtbaar en maakt het mogelijk om high potentials te volgen en in te zetten. Het binden van kwalitatief hoogwaardige mensen is voor iedere organisatie in deze tijd een kritische succesfactor.' ■

PROGRAMMA

De deelnemers aan de academie worden in een assessment beoordeeld op politieke betrokkenheid, politieke kennis en politieke vaardigheid. Politieke talenten doorlopen vervolgens een intensief programma, waarin verschillende elementen van het politieke vak de revue passeren. Dit programma vraagt van de deelnemers dat zij zich inhoudelijk verdiepen en hun politieke vaardigheden aanscherpen. In het 'studieuze' gedeelte van het programma wordt aandacht besteed aan de geschiedenis van de sociaal-democratie en komen actuele onderwerpen als immigra-

tie, verzorgingsstaat, volkshuisvesting en internationalisering aan bod. In de vaardigheidsonderdelen krijgen de deelnemers training op het gebied van communicatie, debat en omgang met de media. Men krijgt praktische oefeningen en op de persoon gerichte suggesties. Ten slotte wordt in een afrondende fase een 'persoonlijk politiek project' toegepast. De deelnemers aan de Talentenacademie definiëren onder begeleiding van een politiek ervaren coach een project waarin zij een concrete bijdrage leveren aan de partij.

DE DEELNEMERS

Yannick du Pont, eerder werkzaam bij de Evert Vermeer Stichting (EVS). Du Pont: 'De Talentenacademie is voor mij een manier om mijn ambities binnen de PvdA scherper te definiëren. Vooral de afwisseling tussen de praktijkverhalen en de trainingen in politieke vaardigheden vond ik leuk. En de samenwerking tussen de leden van de groep was buitengewoon inspirerend, omdat er zo veel verschillende mensen bij betrokken waren. De bijeenkomsten hebben me veel inzicht verschaft in de geschiedenis, de beginselen en het functioneren van de partij in de praktijk. Daarnaast heb ik veel opgestoken over de inhoud van volksvertegenwoordigende functies en bestuursfuncties en natuurlijk van de trainingen in politieke vaardigheden.'

Keklik Yucel: 'Ik heb mij opgegeven voor de Talentenacademie omdat mijn hart bij de politiek en het bestuurlijke werkveld ligt. Daar worden processen in gang gezet en daar worden besluiten genomen die de maatschappij in zijn geheel en de gewone man in zijn dagelijkse leven raken. In mijn ogen gaat er te veel te vaak mis. Alles wat ik leerde bij Talentenacademie is een aanvulling op mijn bagage en dat neem ik mee in wat ik nu doe en in de toekomst zal doen binnen en buiten de PvdA. Van de module over vragen stellen, luisteren, politiek leiderschap is de beves-

tiging dat het politieke leiderschap uiteraard door iedereen verschillend ingevuld kan worden. Maar dat die invulling tegelijkertijd je effectiviteit bepaalt. Naast het goed beheersen van algemene vaardigheden als luisteren, de juiste vragen stellen, de benodigde kennis verzamelen, goed analyseren, goed je boodschap overbrengen, een effectieve strategie kiezen, zijn voor mij durven doen en durven bijstellen belangrijke elementen bij politiek leiderschap. Ook vind ik inspiratie, bezieling, verbeeldings- en overtuigingskracht essentieel bij politiek leiderschap. Tot slot is mijn motto: Blijf vooral dicht bij jezelf! Vanuit deze grondhouding kijk ik nu nog kritischer en ontwikkel ik nog bewuster mijn eigen leiderschap.'

Wie zich op wil geven voor de volgende talentenacademie moet rekening houden met een zware selectie, waaronder een assessment en een persoonlijkheidstest. Geselecteerde deelnemers betalen een eigen bijdrage van € 750,-. De academie neemt zo'n vijf a zes (intensieve) vrijdagen/zaterdagen in beslag. Garanties voor een glanzende carrière zijn er niet. Wie bereid is al deze hobbels en risico's te nemen kan zich voor meer informatie wenden tot Coby Admiraal, tel. 020-55 122 39, e-mail: cadmiraal@pvda.nl. De volgende Talentenacademie vindt in de loop van dit jaar plaats.

Van links naar rechts: Bulent Aydin, Sascha Baggerman, Christophe Kamp, Yannick du Pont, Anna Chojnacka, Ian van der Kooye, Liliane van den Broek, Aldo Voorn, Keklik Yücel, Louis Logister, Huri Sahin, Willem Sarlemijn, Coby Admiraal, Sven Goedbloed, Alexander Mazijnk, Elske van der Kam en Arend de Jong

Jongeren en vooral allochtone jongeren hebben moeite met het vinden van stageplaatsen. Zonder stage krijgen ze geen diploma en hebben ze weinig kans op werk. *Rood* maakte een tweeluik over het probleem. Dit keer: Martien Kuitenbrouwer, beoogd stadsdeelbestuurder in Amsterdam Westerpark, en Sadik Harchaoui, directeur van FORUM, Instituut voor Multiculturele Ontwikkeling. Beiden springen op de bres voor jonge mensen met een ongelukkig arbeidsperspectief.

Gezocht: stageplaatsen

Stagelopen en jongeren is een hot politiek issue. Er is een groot gebrek aan stageplekken en in het middelbaar beroeps onderwijs (mbo) krijgen leerlingen geen diploma als ze geen stage hebben gelopen. Dat leidt vooral in de grotere gemeenten tot frustratie, schooluitval, werkloosheid en uiteindelijk tot bemoeienis van overheid, politici én gelukkig ook steeds vaker stagegevers. Martien Kuitenbrouwer is nog lijsttrekker op het moment van dit gesprek. Ze wil, als het haar lukt om bestuurder te worden in het stadsdeel Westerpark, vijftig werkervaringsplekken en zo mogelijk ook echte stageplekken faciliteren of organiseren. 'Wat ik zie,' zegt ze, 'is dat bijvoorbeeld vmbo'ers met een enorm imago probleem worstelen. Ik heb in mijn campagne een paar meiden van het Calandlyceum (vmbo-t) mee laten lopen. Gewoon om hen te laten zien wat er allemaal komt kijken bij zo'n campagne. Echt ontzettend leuke meiden! Met een goed verstand hoor, vergis je niet.' Wat Kuitenbrouwer vooral schokt is de manier waarop mensen reageren – in positieve zin – als ze erachter komen dat het vmbo'ers zijn. Dat vmbo'ers kampen met een slecht imago, is nauwelijks verwonderlijk te noemen. Zo'n 40 procent van alle leerlingen in het vmbo haakt voortijdig af en komt zonder diploma op de arbeidsmarkt. Kuitenbrouwer: 'Het

vmbo is ook echt geen motiverend schooltype. Het levert geen startkwalificatie op, ook niet als je het wél afmaakt. Het is namelijk de bedoeling dat leerlingen doorstromen naar het mbo óf naar de havo. Het vmbo moet in mijn optiek nodig worden geëvalueerd.' Tot het zover is zullen de scholieren moeten roeien met de riemen die ze hebben. Een werkervaringsplaats kan dan helpen voor leerlingen om zich een oordeel te vormen over de richting waarin ze verder willen, en meer in 't algemeen over de wereld om hen heen.

BEDROEVEND RESULTAAT

Het mag inmiddels bekend worden verondersteld: vooral allochtone jongeren hebben moeite met het vinden van stageplaatsen en zijn ook veel vaker werkloos dan autochtone jongeren. Sadik Harchaoui, directeur van FORUM, kwam erachter dat géén van de grote politieke partijen in de dertig grootste gemeenten speciale aandacht heeft besteed aan de relatief hoge jeugdwerkloosheid onder allochtonen in de verkiezingsprogramma's voor de onlangs gehouden gemeenteraadsverkiezingen. FORUM vergeleek de partijprogramma's op negen thema's rond het onderwerp integratie. De uitkomsten zijn te lezen op www.integratiewijzer.nl. Harchaoui is teleurgesteld: 'Zeker na het rapport van het Sociaal en Cultureel Planbureau *Hoge*

'Het gebrek aan leerwerkbanen leidt vaak tot het vroegtijdig verlaten van een opleiding'

(jeugd)werkloosheid onder etnische minderheden (2006) over de hoge jeugdwerkloosheid onder allochtonen, zou je verwachten dat dit een belangrijk thema was geweest bij de gemeenteraadsverkiezingen.'

Het belang van stageplekken wordt in veel programma's trouwens wél genoemd. En het maken van afspraken met bedrijven en instellingen behoort tot de goede voornemens. Harchaoui: 'De enkele specifieke, maar niet altijd concrete voorstellen betreffen het creëren van stageplekken en leerwerkplekken, de anonimisering van sollicitanten en het inzetten van hoger opgeleide ambassadeurs bij werkgevers. Dit bij elkaar opgeteld levert desalniettemin een bedroevend resultaat op. Het zijn immers de wethouders en de colleges die geconfronteerd zullen worden met de complexe problematiek van perspectief voor jongeren en de gevolgen van het gebrek eraan.'

NOODZAAK BREDE AANPAK

Ondanks deze sombere woorden van de directeur van FORUM is Kuitenbrouwer niet van plan bij de pakken neer te zitten. 'Juist de ingewikkeldheid van het probleem maakt een brede aanpak noodzakelijk. Jongeren in Amsterdam hebben het vaak niet alleen lastig op de arbeidsmarkt, ze

Martien Kuitenbrouwer op het Westergasfabriekterrein in Amsterdam. Links met enkele stagiairs.

komen nauwelijks aan een eigen betaalbare woning en velen kampen met schulden. Betrokkenheid van de ouders bij de schoolcarrière van hun kinderen ontbreekt vaak; dit is ook een factor die het welslagen van leerlingen in de weg staat. Daarbij zijn de meeste scholen groot. Gebrek aan goede begeleiding en veel werkloosheid in de omgeving van jongeren zorgen er vervolgens voor dat leerlingen makkelijk van school verdwijnen.'

Harchaoui weet dat het gebrek aan leerwerkbanen vaak leidt tot het vroegtijdig verlaten van een opleiding: 'De kern van het probleem is een *mismatch* tussen de behoeften van werkgevers en het aanwezige arbeidspotentieel in een stad of een dorp. Elk collegeprogramma zou daarom moeten beginnen met een beschrijving van de lokale *mismatch*. Van daaruit kunnen dan gerichte maatregelen worden genomen in samenwerking met alle lokale partijen.'

MAATREGELEN

De maatregelen die Kuitenbrouwer wil nemen beslaan in ieder geval een breed spectrum aan beleidsterreinen. 'De kloof tussen bedrijven en scholen is groot. De bedrijven moeten de scholen binnenhalen en vice versa. Ik ga die mogelijkheden onderzoeken en promoten. Met kleine reïnte-

gratiebedrijven kun je op een praktisch niveau de *matches* opzoeken. In Amsterdam-West zijn die *matches* mogelijk in bijvoorbeeld het beheer van gebouwen en ander publiek servicewerk (woningbouwverenigingen), sloopwerk, zorg en beveiliging.' Daarnaast moet je ook afspraken maken met woningcorporaties over jongerenhuisvesting. Zorg wel dat zij niet alléén het risico hoeven te dragen als jongeren door schulden de huur niet meer betalen. En werk- en leerplicht tot 23 jaar zou een goede maatregel zijn.'

Kuitenbrouwer werkte tot voor kort bij het stadsdeel Geuzenveld/Slotermeer, dat ook in westelijk Amsterdam ligt. Een daar gevestigd groot beveiligingsbedrijf werkt veel met stagiairs. 'De beveiliging is een groeiende bedrijfstak. En een dergelijk bedrijf zoekt juist mensen uit buurten waar bevestigd moet worden. Daarom werven ze ook specifiek Marokkaanse en Turkse jongeren uit de buurt. Werkmeesters leiden daar de mensen op. Het kost het bedrijf verder weinig en 80 procent van de jongeren die stage lopen in de beveiliging, vindt een baan. Politici moeten veel meer dan nu 'de boer op' om dit voor elkaar te krijgen. Je moet contact opnemen met scholen, bedrijven aan de hand nemen en wijzen op de mogelijkheden, afspraken maken met corporaties en iedereen continu op de goede voorbeelden wijzen.'

Harchaoui heeft namens FORUM een aantal suggesties geformuleerd voor gemeenten:

- Colleges moeten een streefcijfer formuleren voor het jaarlijks te plaatsen (allochtone) jongeren in jeugdbanen.
- Gemeenten moeten zélf het goede voorbeeld geven en stageplekken aanbieden.
- Werk met behoud van uitkering moet mogelijk zijn.
- Het tekort aan stage- en leerwerkplaatsen systematisch in kaart brengen: doe dit specifiek. Zorg ervoor dat alle instanties (ROC's, werkgevers, gemeenten, et cetera) 'namen en rugnummers' kunnen geven. In 2005 zaten bijvoorbeeld vijftienhonderd Rotterdamse mbo'ers zonder stagetraject. Het gebrek in de zorg en de techniek was het grootst.
- Er moet een recht op stage worden geïntroduceerd. Dit valt te organiseren via de Vereniging van Nederlandse gemeenten.
- Flexibele inschrijvingsdata op scholen. Daarnaast zou een scholier niet meer uitgeschreven mogen worden door een onderwijsinstelling, omdat hij of zij geen stage heeft kunnen lopen.
- Intensieve samenwerking: ROC's en gemeenten moeten de toegang tot leerwerktrajecten garanderen in overleg en samenwerking met het bedrijfsleven. Organiseer tweejaarlijkse 'matchdagen' voor scholieren (verplicht), scholen en bedrijven.
- Zet promotieteams op - dóór en voor jongeren - om werkgevers te verleiden om banen aan te bieden en jongeren om zich in te schrijven bij het CWI.
- Bestrijd discriminatie vanuit de noodzaak om de arbeidsparticipatie te verhogen in het licht van de economische vooruitgang. Werkgevers die nu niet investeren in allochtone jongeren, zullen later bij een aantrekkelijke economie achter in de rij komen te staan.

Sadik Harchaoui benadrukt dat het niet alleen een kwestie van geld is, maar vooral van goede wil, doorzettingsvermogen en een positief beeld van de talenten en competenties van onze jongeren. 'Het gaat hier wel om onze gedeelde toekomst.' Martien Kuitenbrouwer kan dit alleen maar beamen!

In het volgende nummer van *Rood* deel twee over dit onderwerp: Een gesprek met Pieter de Haes, verantwoordelijk voor ING regio Amsterdam en stagegever. Daarnaast een impressie van een sollicitatietraining voor jongeren. ■

ZIE VOOR DE UITKOMSTEN VAN HET ONDERZOEK VAN FORUM OVER JEUGDWERKLOOSHEID ONDER ALLOCHTONEN WWW.INTEGRATIEWIJZER.NL.

Al zestig jaar zijn ze lid van de PvdA: Joke Ruarus, Roel de Wit, Yke Bouma en Cor de Ronde. Ruarus heeft zelfs nog geholpen met voorbereiding van de oprichtingsvergadering van de PvdA. Vier veteranen zien om.

Een leven lang van de partij

Joke Ruarus (82), Amstelveen

'WE NIET MOGEN KLAGEN'

'Ik kom niet uit een rood nest. Mijn vader was wel links georiënteerd en actief voor een rode vakbeweging, maar pas na de oorlog werd hij lid van de net opgerichte PvdA. Hij zei altijd: "Zorg dat je op je eigen benen kunt staan, want het is helemaal niet zeker dat je ooit trouwt." Daarom doorliep ik de driejarige hbs en volgde ik een cursus steno. Net als tegenwoordig was het voor de oorlog niet gemakkelijk voor jongeren om werk te vinden. Ik was daarom ook dolblij toen ik in maart 1940 op zestienjarige leeftijd werd aangenomen als telefoniste en typiste op het partijbureau van de SDAP. En dat terwijl ik nog nooit een telefoon had vastgehouden! Ik kwam achter een groot schakelbord te zitten. Als er iemand interlokaal wilde telefoneren, moest ik hem doorverbinden. Verder deed ik veel typewerk. 35 Gulden in de maand verdiende ik. Vanwege de oorlog stopte ik drie maanden later alweer met het werk. Op het partijbureau werden de ledenlijsten van de SDAP in de verwarmingsketels verbrand.'

DE OORLOG

'Tijdens de oorlog werkte ik bij de administratie van een distributiepoint voor textielbonnen en later bij een bedrijf dat meubels en werkspoormotoren produceerde. Na de oorlog, in augustus 1945, stond er een vacature van de SDAP in de krant voor een stenotypiste. Eerst aarzelde ik, maar toen dezelfde advertentie een paar dagen later weer verscheen, besloot ik te reageren. Ik werd aangenomen en zo kwam ik weer terug bij de partij die toen nog gevestigd was op het Amsterdamse Hekelveld. Mijn loon

bedroeg 145 gulden per maand. Een schrijfmachine kreeg ik van mijn oude werkgever mee, de partij had helemaal niks meer. Alles was geroofd in de oorlog.'

OPRICHTINGSVERGADERING PVD A

'Kort na de bevrijding heerste er een euforische stemming in Nederland, een collectief gevoel van opluchting. Iedereen was bereid om samen te werken aan de opbouw van het land. Op 9 februari 1946 werd de Partij van de Arbeid opgericht als voortzetting van de vooroorlogse SDAP, VDB en CDU. Al tijdens de oorlog waren deze partijen met elkaar in gesprek over hoe het na de bevrijding verder moest. Ik mocht van de toenmalige secretaris niet naar de oprichtingsvergadering in Hotel Krasnapolsky, en dat terwijl ik zo

hard had gewerkt voor het laatste SDAP-congres. Ik was woedend, temeer omdat ik beseftte dat deze bijeenkomst wel een hele speciale gebeurtenis was.'

Om de fusie van de drie partijen binnen de PvdA goed te laten verlopen werden drie werkgroepen opgericht: een humanistische, een protestants-christelijke en een katholieke. Iedere groep was vertegenwoordigd door een lid in het partijbestuur. Ik kan me nog herinneren dat er in de beginperiode van de PvdA niet op zondagen werd vergaderd vanwege de christelijke stromingen binnen de partij.'

VAN SECRETARESSE TOT BESTUURSASSISTENTE

'Ik werd secretaresse van Evert Vermeer, die partijsecretaris was en later voorzitter. Daarna heb ik voor andere voorzitters gewerkt, waaronder Ko Suurhoff. Ook ben ik nog hoofd van de typekamer geweest en bureauchef. In de tijd van Nieuw Links kreeg ik de leiding over het partijbureau. Dat was een hectische periode, de PvdA schudde op zijn grondvesten! Toen ik in 1986 met pensioen ging, was ik bestuursassistente.

Eén keer heb ik op het punt gestaan mijn lidmaatschap op te zeggen, dat was in de jaren zeventig toen de PvdA met de communisten dreigde samen te gaan. In dit tijd waren er veel contacten met de toenmalige DDR. Maar ik heb vooral leuke herinneringen aan mijn tijd bij de partij. Zo zullen mijn veertigjarige jubileum en mijn afscheid me altijd bijblijven, evenals de periode na de oorlog, toen kinderen uit Oostenrijk in Amsterdam op bezoek kwamen om aan te sterken. Als dank daarvoor werden veertien-daagse vakantieën verloot, waarvan ik er een won. We zijn toen een week in Wenen geweest en sliepen in het studiecentrum van de vakbeweging. De stad was deels bezet door de Russen, waardoor we niet alleen de straat op mochten. De week erna hebben we nog een rondreis door het schitterende land gemaakt.'

VERBONDENHEID

'De partij is erg veranderd ten opzichte van vroeger. Bij congressen vulde ik altijd samen met partijgenoten de mappen, ontzettend leuk was dat. De verbondenheid van toen is op een gegeven moment verdwenen. Op ideologisch gebied zijn er in de loop der tijd allerlei nieuwe mensen gekomen die nieuwe dingen willen. Ik vind dat Wouter Bos het wel goed doet. Hij is een tijdje onzichtbaar geweest voor de man in de straat, maar dat is nu gelukkig anders. We mogen niet klagen.'

9 Februari 1946: de oprichtingsvergadering van de PvdA in hotel Krasnapolsky te Amsterdam.

Joke Ruarus

Yke Bouma (79), Beverwijk

'DE SAAMHORIGHEID MIS IK WEL'

'Op achttienjarige leeftijd werd ik lid van de SDAP. Ik kwam uit een rood nest; mijn vader was al actief voor de sociaal-democraten. Eerst was ik actief in het vakbondsleven, daarna zat ik onder meer in het Beverwijkse afdelingsbestuur. Tijdens de Melkert-campagne heb ik deelgenomen aan belacties en in 2003 heb ik campagne gevoerd voor Wouter Bos. Ik denk met veel plezier terug aan de 1 mei vieringen van vroeger. In tegenstelling tot tegenwoordig waren dat echte feestdagen, met manifestaties in het hele land. Er heerste meer een familiegevoel, mensen waren meer bezig met hun eigen zuil. Die saamhorigheid mis ik nu wel, maar de verzuiling hoef ik niet terug, hoor! Ik heb nooit nagedacht over het opzeggen van mijn lidmaatschap. Er zijn natuurlijk wel moeilijke kwesties geweest waarbij ik het niet eens was met het partijstandpunt, maar dat heb je soms. Tegenwoordig ben ik één dag in de week op het partijbureau te vinden om belangstellenden te bellen. Dit doe ik vrijwillig. Ik heb nu eenmaal een speciale band met de PvdA.'

Roel de Wit (78), Haarlem

'DE GEMOEDELIJKE SFEER KOMT WEER TERUG'

'Ik ben afkomstig uit een sociaal-democratisch milieu. Na de oorlog raakte ik maatschappelijk geïnteresseerd. Ik werd lid van de Nederlandse Volksbeweging en vervolgens van de kersverse PvdA. Binnen de partij leerde ik mijn vrouw kennen. Samen zijn we actief geweest in verschillende afdelingen en commissies. Namens de PvdA ben ik Statenlid, Amsterdams raadslid en wethouder, burgemeester van Alkmaar en commissaris van de

koningin geweest. Ik ben zowel rechts als links: rechts als het gaat om de positie van de overheid en links als het aankomt op verkleining van inkomensverschillen. Daar heb ik me altijd sterk voor gemaakt. In mijn beginperiode kwam ik bij leden thuis om contributie te innen. Echte bevlogenheid mis ik tegenwoordig wel een beetje, het lijkt nu meer te gaan om het maken van een politiek carrière. De gemoedelijke sfeer binnen de PvdA heeft me altijd aangesproken. Die is een tijdje minder geweest, maar komt weer terug. En dat is mooi.'

Cor de Ronde (80), Drongelen

'JAMMER DAT MELKERT NIET MET MEER RESPECT IS BEHANDELD'

'Ik ben sociaal-democraat in hart en nieren. Mijn grootvader was stakingsleider in de Rotterdamse haven en ook mijn vader is altijd "rood" geweest. Omdat hij arbeidsongeschikt werd, moest mijn moeder werken om ons te onderhouden. Hierdoor kon ik naar de hbs. Maar het waren geen gemakkelijke tijden, de armoede was groot.

Ik heb veel leuke herinneringen aan de partij. De allereerste SDAP-bijeenkomst na de oorlog heeft een speciaal plekje in mijn hart. Ik was destijds 20. Toen na afloop de Internationale werd gezongen sprongen de tranen in mijn ogen. Nooit heb ik eraan gedacht om mijn lidmaatschap op te zeggen, hoewel ik even twijfelde bij de Indonesië-kwestie in '48. Wouter Bos doet het nu overigens prima! Maar ook Melkert was ontzettend goed. Ik vind het jammer dat hij niet met meer respect is behandeld, want hij heeft veel voor de partij gedaan.' ■

Iedereen was er op zaterdag 11 februari in de Beurs van Berlage. De PvdA-generatie van nu vierde het feest zij aan zij met hen die aan de wieg van de partij stonden. Er waren speeches van Wouter Bos en Michiel van Hulten, er was een debat met alle oud-voorzitters en oud-ministers als Tineke Schilthuis, Ed van Thijn, Hedy d'Ancona en Tineke Netelenbos, een band, een stille disco en uiteraard werden de strijdlieparen nog eens uit volle borst gezongen. Voor wie er niet bij was biedt *Rood* een fotoverslag van dit heuglijke weekend.

Een weekend lang feest!

Debat met de oud-partijvoorzitters met als onderwerp *Haalt de PvdA de honderd jaar of is een fusie met een andere partij waarschijnlijk?* V.l.n.r.: Felix Rottenberg, Ruud Vreeman, Marjanne Sint, Marijke van Hees, Ruud Koole en Mariëtte Hamer.

Job Cohen, burgemeester van Amsterdam, volgde incognito het debat met de oud-partijvoorzitters.

Op loungebanken werden herinneringen opgehaald, verhalen uitgewisseld en er werd gelachen en gedronken.

V.l.n.r.: Roel de Wit, voormalig commissaris van de koningin, burgemeester en raadslid; Henk van der Pols, oud-wethouder van Rotterdam; Tineke Schilthuis, oud-staatssecretaris en kamerlid; Peter Molendijk, oud-burgemeester van Steenwijk en Velsen. Verhalen van het allereerste uur over de oprichting, de eerste PvdA-bewindslieden en de tijd waarin links-rechts-tegenstellingen onoverbrugbaar waren.

Onder: De belangstelling voor de debatten met oud-bewindslieden en andere partijprominenten uit vervlogen tijden was enorm. De zaal zat steeds bomvol.

Journalist Max van Weezel leidde het debat met oud-fractievoorzitter Dick Dolman en oud-bewindslieden Hedy d'Ancona, Ed van Thijn en Bram Stemerding.

Herkenbaar voor velen: Felix Rottenberg legt zijn oud-collega voorzitter nog één keer uit hoe het zit.

Recht op een veilig bestaan

In het rapport *Vreedzaam veilig* definieerde de PvdA-projectgroep Internationale Vrede en Veiligheid het begrip veiligheid opnieuw. Jan Marinus Wiersma, buitenlandwoordvoerder van de PvdA-fractie in het Europees Parlement, Bert Koenders, buitenlandwoordvoerder van de PvdA Tweede-Kamerfractie, beiden lid van de PvdA-projectgroep Internationale Vrede en Veiligheid en Richard Schiere, werkzaam bij de VN en bestuurslid van de PvdA-afdeling New York over het rapport.

Bert Koenders

De PvdA-projectgroep Internationale Vrede en Veiligheid presenteerde eind vorig jaar het rapport *Vreedzaam Veilig: een sociaal-democratische koers in een veranderende wereld*. De vervlechting van interne en externe veiligheid onder invloed van globalisering, grensvervaging en nieuwe bedreigingen als terrorisme vraagt om herijking van het begrip veiligheid. In het rapport wordt gepleit voor een brede opvatting van veiligheid, die meer is dan bestrijding van terrorisme. Mensenrechten, ontwikkeling, samenwerking en dialoog moeten centraal staan. Zo'n brede opvatting van vrede en veiligheid is nodig, omdat burgers overal ter wereld een veilig bestaan verdienen. Maar een brede definitie van veiligheid is ook in het belang van Nederland, want door het investeren in armoedebestrijding en ontwikkeling kunnen conflicten

en internationale bedreigingen voorkomen worden.

VEILIGHEIDSTRADITIE

Vreedzaam Veilig is gebaseerd op de veiligheidstraditie van de PvdA. Wiersma: 'Samenwerking en internationale solidariteit, opkomen voor de zwakkeren in de wereld. Dat is de rode draad in de sociaal-democratie. Vrede is het doel, oorlog hoogstens een uiterste middel.' Wiersma waarschuwt wel dat *Vreedzaam Veilig* niet is bedoeld als een buitenlanddoctrine, die de wereld verklaart en vervolgens ook dicteert wat er gedaan moet worden. De projectgroep heeft daarom voor een thematische aanpak gekozen. 'We hebben een aantal zaken uitgespit en nieuwe onderwerpen zoals fundamentalistisch geweld opgevoerd. Het is de bedoeling dat de partij hiermee verder kan. Daarnaast levert het rapport bouwstenen voor het verkiezingsprogramma.'

VREDESMISSIES

Een brede opvatting van het begrip veiligheid betekent volgens de projectgroep ook dat, als aan een aantal criteria is voldaan, Nederland daadwerkelijk bereid moet zijn om deel te nemen aan internationale vredesmissies. Zowel Koenders als Wiersma noemen de internationale legitimiteit van een vredesmissie een van de belangrijkste criteria. Koenders: 'Als een missie niet als legitiem wordt gezien of het VN handvest wordt geschonden, is de slaagkans zo goed als nihil. Zie de oorlog in Irak en de missie Enduring Freedom in Afghanistan. Guantanamo Bay is daarvan het symbool geworden en moet dus per direct dicht.' Ook het samenwerken in multilateraal verband is essentieel volgens Koenders: 'Nederland moet nooit meedoen aan allerlei gelegenhedencoalities of een-tweetjes met de Amerikanen. Dat was meer het beleid Balkenende. Onze missies horen bij de VN, de EU en de NAVO.'

PREVENTIE

Volgens Wiersma is preventie net zo belangrijk. 'Je kunt vaak voorspellen in welke gebieden het misgaat. Ik vind dat je alleen aan vredeshandhaving kunt doen en ook moreel gerechtvaardigd bent om af en toe wat harder in te grijpen, als je ook aandacht besteedt aan het voorkomen van conflicten.' Koenders voegt daar aan toe: 'Eigenlijk is vroegtijdig ingrijpen de grootste opdracht: conflictpreventie

VREDESMISSIES

Er zijn veel verschillende soorten vredesmissies. De vraag die bij elke vredesmissie gesteld moet worden, is: Welk land zendt welke militairen uit, in welk verband en met welk doel? Zo kan een vredesmissie bijvoorbeeld een samenwerking zijn in VN-, EU- of NAVO-verband. De training en geweldsinstructie van de uitgezonden troepen en het type materiaal hangen af van het

doel van de missie. Voor het afdwingen van vrede, het bewaren van vrede, het ondersteunen van wederopbouw of het voorkomen van een conflict zijn verschillende soorten vredesmacht nodig. De samenstelling van een vredesmacht hangt natuurlijk ook af van de politieke dynamiek en regionale belangen in het gebied.

dus. Je zou veel meer politieke verantwoordelijkheid moeten leggen bij degenen die de eerste signalen soms willens en wetens negeren. Er zijn zo veel vergeten conflicten. Toen ik in twee jaar geleden met NGO's naar Darfur reisde was de grootste massamoord nog maar net over het hoogtepunt heen. Met moeite kregen we de televisie alert.' Uit ervaring blijkt dat de internationale gemeenschap pas in beweging komt als de media bloedige beelden de wereld rondsturen. 'Voordat dat gebeurt gebruiken lidstaten vaak het 'soevereiniteitsbeginsel'-argument dat praktisch inhoud dat lidstaten niet in elkaars binnenlandse aangelegenheden mogen inmengingen,' benadrukt Schiere.

OMSLAG

In de geschiedenis van vredesmissies is volgens Wiersma de omslag in 1989 cruciaal. 'De echte discussie hierover is ontstaan na de val van de Sovjet Unie.' Wiersma noemt drie belangrijke gevolgen. 'Ten eerste kwam er toen meer ruimte om op te treden, maar het gevaar van ingrijpen werd tegelijkertijd groter. Ten tweede moest er na 1989 bedacht worden wat er met de krijgsmacht moest gebeuren. De samenstelling van de krijgsmacht werd heel belangrijk, vooral in het licht van acties buiten het grondgebied van de NATO en de EU. Ten derde creëerde de omslag de ruimte voor een aantal conflicten die anders wellicht niet waren ontstaan, waarbij militaire interventies nodig waren. Denk aan Joegoslavië, Kosovo, maar ook Afghanistan was een gevolg van de ineenstorting van de Sovjet Unie.'

LESSEN VAN SREBRENICA

Volgens Koenders zijn vredesmissies vaak succesvoller dan mensen denken. Toch moeten de gevaren volgens hem niet veronachtzaamd worden. 'Een politiek van goede bedoelingen, naïviteit en alle conflicten in de wereld op een hoop gooien is gevaarlijk. De duivel zit soms echt in details.' Koenders zegt veel te hebben geleerd van zijn lidmaatschap van de Enquêtecommissie Srebrenica. 'De Tweede kamer kijkt nu heel precies naar een missie: Is het militair verantwoord, kunnen de politieke doelen en ontwikkelingsdoelen wel bereikt worden, is er goede nazorg? Zit Nederland wel in missies waar haar verlichte eigenbelang is vertegenwoordigd? Hoe zit het met krijgsgevangenen? Ook belangrijk is de

Richard Schiere, de praktijk

Richard Schiere werkt aan vredesopbouwvraagstukken bij de Verenigde Naties in New York, waar hij zich bezighoudt met het opbouwen van het publieke bestel in post-conflictlanden. Voordat hij naar New York kwam, werkte Schiere als econoom voor de VN in Cambodja.

Volgens Schiere is het bij de wederopbouw van een land cruciaal om de lokale bevolking zo snel mogelijk de vruchten van het vredesproces te laten plukken. Het is belangrijk snel te zorgen voor werkgelegenheid, gezondheidszorg en onderwijs, om de lokale bevolking op die manier 'in te kopen in het vredesproces'. 'De kans op het herstarten van een conflict is het grootst in de eerste vijf jaar na een conflict of oorlog. Het is zelfs zo dat in ongeveer de helft van de post-conflictlanden binnen vijf jaar weer een burgeroorlog woedt.' Schiere noemt ook het

belang van media-aandacht voor de 'vergeten landen'. Dat zijn landen waar het vaak al heel lang onrustig is, maar waar de internationale gemeenschap geen oog voor heeft. 'De media besteden doorgaans slechts drie tot zes maanden aandacht aan een conflict en weinig media-aandacht betekent ook minder diplomatieke en internationale aandacht en daarvoor minder geld voor veilig-

heid en wederopbouw.' Een ander probleem is het financieringssysteem in conflictlanden. 'Vaak is er veel geld voor militaire middelen, maar niet voor economisch wederopbouw, wat juist nodig is voor duurzame vrede. Dit moet niet worden gezien als een kostenpost, maar als een investering om een toekomstige burgeroorlog te voorkomen.'

vraag of de verantwoordelijkheden van regering en Parlement niet door elkaar lopen. Daarom bekritiseerden we ook die gekke besluitvorming over Afghanistan. Dat had niets met de zorgvuldigheid van de procedures te maken. Het ging erom dat een missie in het veld alleen succesvol kan zijn als een regering er eenduidig achterstaat. Dat leiderschap ontbrak volledig. En dat was tot in de Taliban bekend.'

EFFECTIEF

In *Vreedzaam Veilig* wordt ook gepleit voor een betere sturing en integratie van het buitenlands beleid. 'De centrale sturing van een progressief modern buitenlands beleid moet toch van de minister van Buitenlandse Zaken komen. De PvdA heeft al dertig jaar geen minister van Buitenlandse Zaken geleverd!' aldus Koenders. Ook op Europees niveau is een betere integratie en coördinatie van het buitenlands beleid nodig. Wiersma: 'De verschillende instrumenten van het Europese buitenlands beleid staan een beetje los van elkaar. Terwijl wij juist vinden dat het de kracht is van de EU om de verschillende instrumenten, bijvoorbeeld een militaire en civiele aanpak, te combineren. Dat is waar de Amerikanen zwak

in zijn en op dat terrein heeft de EU een probleem van coördinatie en coherentie. Een mogelijk antwoord daarop is een Europese minister van Buitenlandse Zaken.' De effectiviteit van *Vreedzaam Veilig* kan worden versterkt door nauwer samen te werken met de Verenigde Naties. 'Momenteel heeft de VN veertien vredesoperaties over de hele wereld, en we moeten ook niet vergeten dat de VN al bijna twintig jaar in het vredesopbouw-vak zit. De VN heeft dus veel expertise opgebouwd in veiligheid en wederopbouw vraagstukken,' voegt Schiere daaraan toe. ■

Jan Marinus Wiersma

HET RAPPORT *VREEDZAAM VEILIG* STAAT IN DE DIGITALE BIBLIOTHEEK VAN DE PVD A: PVD A.NL - BIBLIOTHEEK

Op het PvdA-congres van 9 december 2005 in Utrecht zijn de elf leden van het nieuwe partijbestuur gekozen. De komende twee jaar is dit partijbestuur verantwoordelijk voor de algemene leiding van de Partij van de Arbeid. Na de gemeenteraadsverkiezingen heeft het partijbestuur de verkiezingen voor de Tweede Kamer en de Provinciale Staten in 2007 om zich te bewijzen. In de vorige *Rood* stond een uitgebreid interview met Michiel van Hulten, de nieuwe voorzitter. Tijd voor een kennismaking met de andere bestuursleden.

Even voorstellen...

Siepie de Jong (65) vice-voorzitter oud-burgermeester van Leek

'35 Jaar geleden zat ik ook in het partijbestuur. Toen zaten we eveneens in de

oppositie, maar in het najaar van 1972 boekten we voor het eerst weer winst na een hele intensieve verkiezingscampagne. Ik kan me nog zo goed het gevoel herinneren: bekaf, maar o zo gelukkig. Ook nu zie ik het als de voornaamste taak van het partijbestuur om de partijleden, gewesten en afdelingen te ondersteunen bij de campagne op basis van duidelijke boodschappen. Zo kan er geen onnodige spanning ontstaan tussen onze beginselen en de vertaling naar de actuele politiek. Mijn taak in het partijbestuur is om van 'kommer-en-kwel-situaties' in afdelingen en gewesten 'wekomen-er-wel' situaties te maken. Zo nodig moet ik de voorzitter vervangen, maar ik denk dat hij, terecht, zeer present zal zijn. Wel woon ik namens hem de wekelijkse vergaderingen van de Tweede Kamerfractie bij.'

Marije Laffeber (31) internationaal secretaris

'Dit is mijn tweede termijn als internationaal secretaris. Kerntaak is het vertegenwoordigen en onderhouden van contacten van de PvdA met het buitenland. Met name via de Partij van Europese Socialisten (PES), de Socialist International (SI) en bilateraal met zusterpartijen. Verder ben ik lid van de AMS- en de EVS-besturen, twee PvdA-denktanks op internationaal gebied, en lid van de PES-delegatie (Parti Européen Socialiste). Sinds mijn aantreden zet ik mij in om leden en belangstellenden actief te betrekken bij internationale politieke onderwerpen en daarom kom ik graag langs bij afdelingen of gewesten.'

Arnold Jonk (36) portefeuille ideeënontwikkeling, lid directie Economische Voorlichtings Dienst ministerie van Economische Zaken

'De eerste doelstelling voor deze bestuursperiode is natuurlijk om ook de volgende twee verkiezingen te winnen. Daar begint het mee, maar dan moet je ook weten wat je met de nieuwe verantwoordelijkheid wilt bereiken. We hebben daar de laatste jaren hard aan gewerkt. Maar we zijn nog niet klaar! Daarom ben ik blij dat ik, als verantwoordelijke voor ideeënontwikkeling, door kan werken aan onze alternatieve en frisse plannen. Met het kenniscentrum zullen we de leden, sympathisanten en grootste critici opzoeken. Ik hoop dat iedereen mee zal doen.'

Amma Assante (33) portefeuille Maatschappelijke netwerken, onderzoeker/adviseur

'Allereerst gaan we samen met de leden en alle gekozen vertegenwoordigers en bestuurders aan de slag om de verkiezingen die eraan komen, te winnen. Ik streef ernaar om onze relaties met "georganiseerd Nederland" uit te breiden en meer inhoud te geven. De politiek kan namelijk niet alles oplossen.

Wij hebben sterke partners nodig om maatschappelijke problemen aan te pakken zoals jeugdwerkloosheid, armoede en vereenzaming. Mijn aandacht gaat vooral uit naar ouderen en allochtone jongeren. Veel van hen zijn kwetsbaar in deze complexe, mondige en overgeorganiseerde samenleving en dreigen buiten de boot te vallen.'

Rob de Werd (24)
portefeuille Leden-
ontwikkeling en
partijdemocratie,
projectleider
ministerie van
Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties

'Met nog twee verkiezingen op komst wordt het een boeiende periode. Een permanente campagne en het voortbouwen op alle verschenen rapporten zijn daarbij belangrijk. Vanuit mijn portefeuille wil ik onder meer investeren in drie dingen; leidendemocratie, het benutten van kennis en ideeën in de partij en het als partij dicht bij mensen staan, bijvoorbeeld door de rol van het Politiek Forum te verscherpen en leden te laten (mee)stemmen op het congres, door themanetwerken, (web)discussies en initiatieven te stimuleren en door structureel te laten zien wat er met suggesties gebeurt. Naast 'afdeling' of 'doelgroep' moet 'inhoudelijke interesse' worden uitgebouwd als manier voor leden om actief te zijn in onze partij.'

Marie-Louise Van Kleef (53)
portefeuille Scouting, opleiding en bestuurlijke netwerken,
wethouder gemeente Utrecht

'Door de verkiezingen in de komende twee jaar zullen veel PvdA-ers nieuwe kansen krijgen om terug te keren op belangrijke posten. Ook buiten de bestuursorganen zitten tal van organisaties te springen om actieve PvdA'ers, die aan de slag willen gaan. En we hebben een heleboel nieuwe, jonge leden die staan te trappelen om zich in de partij te storten. Het scouten van talenten, het aanbieden van de juiste opleidingen en het vergroten van ons netwerk in maatschappelijke organisaties, dat is waar ik voor sta in het nieuwe partijbestuur.'

Loes Ypma (26)
portefeuille Communicatie,
docent maatschappijleer, gemeenteraadslid Woerden

'Er zijn binnen onze partij talloze mogelijkheden om met elkaar te communiceren en om actief te worden, maar je moet ze wel kennen. Die bekendheid wil ik verbeteren, zodat de idealen, kennis, ervaring en ambities van onze leden en (jonge) geïnteresseerden een platform krijgen. Alle leden en afdelingen moeten de initiatievenbank en "mijn PvdA" weten te vinden. Ik wil graag meewerken aan een bruisende PvdA waarin we elkaar inspireren en uitdagen en waar ruimte is voor gezelligheid. Een PvdA waarin we elkaar vertrouwen geven en tegelijkertijd kritisch blijven, veeleisend zijn en gaan voor kwaliteit!'

Rian van Dam (34) portefeuille Vereniging, directeur vakdirectie Beheer Bedrijven gemeente Breda

'Mijn motivatie voor een functie in het partijbestuur komt voort uit de ambitie om mede vorm te geven aan de koers die de PvdA heeft ingezet. De partij heeft de afgelopen periode geïnvesteerd in democratisering en inhoudelijke vernieuwing. Er zijn bre-

de discussies gevoerd over gevoelige en moeilijke maatschappelijke zaken. De inzet op meer openheid, een sterke gerichtheid naar de samenleving, grotere betrokkenheid en rechtstreekse invloed van de leden is een koers waar ik achter sta en waar ik graag de komende twee jaar met mijn portefeuille Vereniging invulling aan wil geven.'

Saskia Duives-Cahuzak (46)
portefeuille Emancipatie en
diversiteit,
consultant ruimtelijke ordening

'Mijn rol is om de verschillende doelgroepen in de PvdA te ondersteunen. Ik ervaar dagelijks hoe bar en boos het gesteld is in Nederland op het gebied van discriminatie. Dat motiveert mij om me in te zetten voor een ongedeelde samenleving, waarin iedereen gelijke kansen krijgt. Dat betekent dat we binnen de PvdA moeten streven naar 50 procent vrouwen en ook naar een goede afspiegeling van de samenleving (jongeren, ouderen, minderheden, gehandicapten, homo's, et cetera). Het is aan de PvdA om mensen met kwaliteiten te vinden, op te leiden en te coachen.'

Jan van der Moolen (53)
penningmeester,
algemeen directeur Centraal
Fonds Volkshuisvesting

'Op de korte termijn gaat het me om een helder verkiezingsprogramma op basis van de vele rapporten van vorig jaar over brandende kwesties en om het leveren van aansprekende kandidaten op de lijsten en vervolgens: winnen! Voor de langere termijn betekent dat aandacht voor en nadenken over samenwerking met maatschappelijke organisaties, het ontdekken van talenten en een goede begeleiding van vrijwilligers in de partij. Mijn rol als penningmeester is om heldere keuzes en budgetten mogelijk te maken en te zorgen voor een goede verantwoording over de besteding van de gelden op alle niveaus, intern en naar derden.'

Rood vroeg enkele lokale campagnecoördinatoren naar het succes van 7 maart. Lag het aan de slechte campagnes van de anderen? Was het 't landelijk effect? Hebben PvdA'ers gewoon harder gewerkt of bestaat er toch zoiets ongrijpbaars als de tijdgeest? Onze mensen in Maarssen, Roosendaal, Maastricht, Stadskanaal, Leeuwarden, Haarlemmermeer en Goes vertellen daags na het verpletterende resultaat hoe het hen verging in de afgelopen maanden.

Iedereen in een overwinningsroes

Gelukkig hadden we een lange kandidatenlijst met twaalf goede mensen!

Henk Oosterhuis, campagnecoördinator van de Groningse afdeling Stadskanaal (van 6 naar 10 zetels):

'We zijn al vier jaar lang campagne aan het voeren, elke maand met folders de straat op. In januari hebben we de campagneactiviteiten uitgebreid: we zijn wekelijks de straat opgegaan en hebben nog drie keer zestienduizend folders laten maken. Zeven folders voor verschillende wijken met een foto van die wijk. Ook hebben we de laatste jaren veel contact gehad met verenigingen en organisaties, bijvoorbeeld van huisvrouwen en ouderen. Onze belangrijkste vraag luidde steevast: "Wat schort eraan en wat kunnen we eraan doen?" Ook hebben we van 's middags drie uur tot etenstijd gecanvast. In het laatste weekend boden we mensen zicht op hun wijk, vanuit een kooi die in een hijskraan van 60 meter hing. De uitslag was echt schrikken. We hoopten de twee zetels die we de vorige keer verloren hadden, terug te winnen. Maar we kregen er vier bij! Het CDA was in Stadskanaal altijd de grootste partij, nu zijn we groter dan CDA en Christen Unie samen! Het is geweldig. Luxeprobleem: onze fractieruimte is te klein!

Bernadette Zijp, campagnecoördinator van Roosendaal (van 3 naar 8 zetels):

'We hebben ingehaakt op de Meer Rood Op Straat-dagen (MROS) van het landelijk partijbureau en hebben daar onze eigen dingen ingevlochten. We hebben veel creatieve dingen georganiseerd, bijvoorbeeld bij de MROS Vitaal Platteland een workshop koe-knuffelen, die veel pers trok. We hebben sowieso veel aandacht van de pers gekregen. Ook de actie op Valentijnsdag was erg geslaagd; ons jongste raadslid Michael Yap (22) heeft ons oudste lid Neeltje Pors (90) met de partijmobiel opgehaald en is met haar gaan lunchen, dat was heel leuk! De uitslag was echt fantastisch, het overtrof al onze verwachtingen. Het is echt een unicum, we zijn in twintig jaar nog niet zo groot geweest!

Maarten van Dijk, campagnecoördinator in Maarssen (van 5 naar 9 zetels):

'We hadden wel het gevoel dat we in de lift zaten, maar dit was ongelofelijk, echt een verrassing. Vier jaar lang hebben we keihard gewerkt in de oppositie. Constant hebben we ons laten zien, in politieke cafés en in de wijken. Ook hebben we veel thema-avonden georganiseerd. Verder hebben we veel gedaan met nieuwsbrieven per wijk. We hebben de campagne fors ingezet en bijvoorbeeld een heel mooi magazine gemaakt. De inzet is beloond.

Het zittende college heeft flink verloren. Het CDA is van vijf naar drie zetels gegaan, D66 van één naar nul, alleen de VVD heeft zich gehandhaafd en houdt zeven zetels. Wij van vijf naar negen! Gelukkig hadden we een lange kandidatenlijst met twaalf heel goede mensen!

Chris Hoekstra, fractievoorzitter van de afdeling Maastricht (van 8 naar 13 zetels):

‘Vier spotjes hebben we opgenomen, we gingen voor kwaliteit. We portretteerden alleen de lijsttrekker met een korte en duidelijke boodschap en slosten af met een laatste shot van de hele groep. We hebben veel free publicity gekregen en dat terwijl de kranten hier heel moeilijk deden met aandacht voor verkiezingsactiviteiten.

Het is in Maastricht de gewoonte om met alle partijen de uitslagen op het stadhuis te volgen. We hoopten op winst, toen de eerste uitslagen binnenkwamen, begonnen we ons zorgen te maken, want die waren niet zo goed. Dat werd in de loop van de avond ruimschoots goedge maakt: dertien zetels! We hadden een trompettist achter de hand voor het geval het goed zou gaan en die heeft vervolgens in de overvolle hal van het stadhuis eerst het volkslied van Maastricht gespeeld en daarna de Internationale, ik heb van iedereen gehoord dat het een heel indrukwekkend moment was. Er heerste echt een onvoorstelbare vreugde. Na jaren de tweede partij te zijn geweest, zijn we nu de grootste! Tot in de vroege uurtjes hebben we in het café feest gevierd, iedereen verkeerde in een overwinningsroes!’

Tamara Bok, campagnecoördinator in Leeuwarden (van 10 naar 15 zetels):

‘Ons succes is te danken aan een combinatie van factoren. Tot vier jaar geleden hadden we niet zo’n goede naam. Onze vorige burgemeester, PvdA’er Loekie van Baalen, vertrok en de abusievelijk te hoog ingeschatte ozb-tarieven werden toegeschreven aan de PvdA-wethouder. Ik was fractiemedewerker in die tijd. Na de vorige verkiezingen ben ik er twee jaar tussenuit geweest. Toen ik terugkwam in de ‘actieve partij’ merkte ik echt dat er iets veranderd was. Géén discussiebijeenkomsten meer in zaaltjes, maar veel canvassen. En dan niet alleen campagne voeren op de thema’s veiligheid en werk, maar mensen aanspreken op basale waarden als vertrouwen. De vorige campagne was het trekken aan een dood paard; deze keer was het tegendeel het geval! Wat extra bijzonder is, is dat acht van de vijftien mensen met voorkeursstemmen zijn gekozen!’

Remco Bruijnes, campagnecoördinator in de Haarlemmermeer (van 4 naar 9 zetels):

‘In de Haarlemmermeer hebben we echt last gehad van het vorige college. Er zijn in de afgelopen vier jaar zeven wethouders vertrokken. Drie van de VVD, drie van Leefbaar en één van het CDA. Dat heeft zeker meegespeeld in onze overwinning. Maar we hebben vooral een goede campagne gevoerd! Al anderhalf jaar geleden zijn we begonnen met een krachttrouw langs buurtcentra, nieuwbouwwijken en plekken waar iets aan de hand was. Vervolgens beschreven we wat we aantreffen en hoe we het wilden oplossen. En dat stuurden we naar de pers. We begonnen anderhalf jaar geleden met fractieleden en medewerkers, en het team heeft zich de laatste maanden uitgebreid met vrijwilligers uit het bestuur en de afdeling. Ik heb de afgelopen weken mijn collega-campagnecoördinator Nienke Hendriks vervangen omdat ze met zwangerschapsverlof is, maar zij heeft de campagne fantastisch opgezet.’

Thijs ’t Hart, lijsttrekker in Goes (van 5 naar 7 zetels):

‘Met een kwart van de kiezers werden we de grootste partij. Zoals in veel plaatsen in Zeeland is het ook in Goes gebruikelijk dat de stad bestuurd wordt door een breed college, waarin alle burgers zich kunnen herkennen. Wij hadden het initiatief bij het begin van de onderhandelingen maar op de woensdag na de verkiezingen, was het biddag voor Gewas en Arbeid. Uit respect zouden we de college onderhandelingen beginnen op donderdag 9 maart. Maar die ochtend kreeg ik een telefoontje van de lijsttrekker van het CDA. Hij meldde dat hij al een college had gevormd met de VVD en een combinatie van SGP/CU. Ik zei woensdag nog tegen mijn partijgenoten dat ik het CDA vertrouwde... Het CDA kiest zonder zelfs het minste overleg en geheel achterbaks voor extra rechts en nadrukkelijk tegen links. Dat zal het bestuur en de ontwikkeling van Goes geen goed doen en het vertrouwen voor heel lang wegnemen. Hetzelfde gebeurt, vermoeden we, ook op Noord-Beveland.’

Grassroots, een PvdA-primeur

De PvdA heeft een website gelanceerd waarop zich een zogeheten *grassroots*beweging moet vormen. Over dit uit Amerika overgewaaide fenomeen sprak *Rood* met een van de oprichters en een politicoloog.

Kenmerkend aan grassroots is dat politieke processen niet worden geleid door grotere organisaties met bepaalde belangen, maar door groepen normale burgers. Heden ten dage zijn grassrootscampagnes in de VS onontbeerlijk voor een effectieve politieke campagne. In 2004 heeft Howard Dean als kandidaat in de Amerikaanse voorverkiezingen bewezen dat het internet kan zorgen voor veel succes. Via zijn website wist hij vele burgers aan zich te binden die doneerden en meewerkten met de campagne. Dean groeide hierdoor uit tot een van de favorieten.

GRASSROOTS EN DE PVDA

Zouden grassrootscampagnes kunnen werken in Nederland? Binnen de PvdA gaat men er wel vanuit. Campagnemanager Marco Esser stelde voor de campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen Wouter Glaser aan, die zich namens de PvdA bezighoudt met het opzetten van de links-progressieve grassrootsbeweging genaamd Ikstemsociaal. Glaser: 'De bedoeling van de website Ikstemsociaal.nl is dat er zich een politieke gemeenschap gaat vormen. Men komt op een luchtige manier in aanraking met de PvdA en progressieve politiek en krijgt de mogelijkheid zelf mee te doen. Zo biedt de website ruimte voor discussies, inbreng van ideeën, het organiseren van bijeenkomsten en het meewerken aan campagnes. Ook wordt er multimediale inhoud geboden, zoals video's en podcasts (mp3-bestanden met bijvoorbeeld radioshows en discussies, red.). Het idee is dat ook politici participeren,' aldus Glaser. De PvdA heeft met dit project een primeur in handen.

VERSCHILLEN

Er bestaan aanzienlijke verschillen tussen de grassrootscampagnes van Howard Dean en die van de Partij van de Arbeid. Zo draait het bij de PvdA niet om een centrale persoon. Glaser denkt dat dit geen belemmering is voor het al dan niet slagen van de Nederlandse grassrootscampagne. 'Kijk naar een succesvol project als MoveOn.org, een organisatie die bestaat uit een

'Het uiteindelijke doel is meer mensen ertoe te bewegen om níet rechts te stemmen'

aantal groeperingen die tot doel hebben de gewone Amerikaan te betrekken bij de politieke besluitvorming. Deze website vertoont meer gelijkenissen met die van de PvdA, omdat hier ook geen bepaalde politicus centraal staat.' Ook spelen in Nederland donaties niet of nauwelijks een rol bij een grassrootscampagne. 'In tegenstelling tot de Verenigde Staten hoeven politieke partijen hier geen zendtijd op televisie in te kopen, maar worden ze daarvan voorzien door de staat. Dat scheelt,' aldus Glaser.

VERWACHTINGEN

De verwachtingen over Ikstemsociaal zijn optimistisch. Glaser: 'Er zijn ontzettend veel mensen in Nederland die dagelijks participeren op internetfora en daar deelnemen aan discussies. De partij heeft ruim zestigduizend leden en ik verwacht dat een substantieel deel daarvan geïnte-

resseerd is in deelname aan Ikstemsociaal. Daarnaast is het de bedoeling om ook niet-PvdA'ers te trekken: zwevende kiezers, maar ook GroenLinks-, SP- en D66-stemmers en CDA'ers die hun sociale gezicht willen laten zien.' Glaser erkent dat het project wel een groeiproces moet doormaken. 'Er zullen niet meteen veel mensen actief zijn. Rome is ook niet in een dag gebouwd. Het zou fantastisch zijn als het op termijn een bijdrage kan leveren aan progressief Nederland.' Politicoloog Philip van Praag van de Universiteit van Amsterdam vraagt zich af of de grassrootscampagne daadwerkelijk nieuwe mensen engageert in de politiek. 'Dat vind ik niet vanzelfsprekend. Het is namelijk goed mogelijk dat alleen het arsenaal van actiemiddelen van mensen die al politiek betrokken zijn, wordt vergroot.' Ook Van Praag verwijst naar de campagne van Howard Dean, die kon rekenen op een massale studentenaanhang. 'Om het project hier te laten slagen zou de PvdA vooral op die groep moeten inzetten, omdat die erg actief is.'

ENGAGEREN

Ikstemsociaal is dus niet partijgebonden, maar geeft wel een richting aan. Glaser: 'Het uiteindelijke doel is meer mensen ertoe te bewegen om niet rechts te stemmen. Ik denk dat grassroots het middel is om mensen te engageren in politiek. Hun ideeën worden gehoord en ze kunnen activiteiten organiseren. Door het transparante en open karakter voelt men zich sneller betrokken bij de politiek, zowel op nationaal als lokaal niveau. Politiek is helemaal niet saai, het gaat iedereen aan.' Van Praag heeft enige reserve bij de opzet van het project en vermoedt dat het de strategische discussie over regeren met GroenLinks en de SP of met het CDA zal doen oplaaien. 'Door Ikstemsociaal wordt bij voorbaat al gezinspeeld op een linkse samenwerking, terwijl dat niet overeenkomstig is met de officiële partijvisie. Om een partij als het CDA niet uit te sluiten denk ik dat het beter is om het project alleen op de PvdA zelf te richten.' Marco Esser: 'Het is een site waar mensen die graag een sociaal Nederland willen, elkaar kunnen ontmoeten. Dat kunnen PvdA-ers zijn, maar ook twijfelaars en mensen die bijvoorbeeld D66 hebben gestemd of CDA.' Hoewel de website onlangs online is gegaan, is het de bedoeling dat de grassrootscampagne in de aanloop naar de Tweede-Kamerverkiezingen van volgend jaar op volle sterkte gaat functioneren. Wordt vervolgd... ■

IKSTEMSOCIAAL.

Binnenkort behandelt een maatschappelijk onderwerp, een wetsvoorstel of vergevorderd plan waar veel mensen binnen afzienbare tijd mee te maken zullen krijgen. In dit nummer de gedragscode voor PvdA-politici.

Het belang van fatsoen

In de gedragscode die de Partij van de Arbeid heeft opgesteld, worden kernwaarden geformuleerd waaraan PvdA-politici zich behoren te houden. De nieuwe lichte PvdA-gemeenteraadsleden zullen als eersten deze code ondertekenen. De gedragscode reikt verder dan wat wettelijk mag en niet mag. In de inleiding van de gedragscode staat het zo geformuleerd: 'Wij nemen beslissingen die positief en negatief kunnen uitpakken voor mensen. Dit kunnen we alleen geloofwaardig doen als er geen enkele twijfel is over onze integriteit. Integriteit is meer dan alleen je aan de wet houden.'

Het openbaar bestuur is de afgelopen jaren door ernstige schandalen getroffen: de fraude in het onderwijs, de fraude in de bouwwereld en de frauduleuze wijze waarop Nederland Europese subsidies inzette voor sociaal beleid. Ook kreeg de sociaal-democratie te maken met ophefmakende kwesties over het declaratiegedrag en sociaal gedrag.

In het begin van de jaren negentig was de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken, Ien Dales, de eerste die wees op de noodzaak van een integere politiek en een fatsoenlijk openbaar bestuur. De noodzaak daartoe wordt intussen gevoeld in de PvdA. 'Je bent niet alleen politicus tijdens het werk, maar ook in je vrije tijd, en je vervult een voorbeeldfunctie in de samenleving. PvdA-politici moeten ervoor waken dat hun integriteit en die van de PvdA in een kwaad daglicht gesteld kunnen worden. Daarom,' zo wordt in de inleidende tekst van de gedragscode verder gesteld, 'is het dat de volksvertegenwoordiger van de PvdA zich laat leiden door de beginselen van de PvdA en niet door eigen belang of clientelisme... Ze laten zich alleen op basis van argumenten beïnvloeden en niet op basis van gunsten of wederdiensten.'

'Het is op zich een stap vooruit dat de PvdA een

gedragscode heeft opgesteld,' zegt Leo Huberts, die zich als hoogleraar bestuurskunde aan de Vrije Universiteit in Amsterdam onder meer bezighoudt met vraagstukken van integriteit in de politiek en bij de overheid. 'Het opent in ieder geval de mogelijkheid dat kwesties van integriteit, van normen en waarden binnen de PvdA

bespreekbaar worden.' Professor Huberts, in een ver verleden bestuurslid van de Jonge Socialisten, meent dat de sociaal-democratie nationaal en ook internationaal zeer kwetsbaar is als het gaat om zaken van integriteit en fatsoenlijk bestuur. 'Bij sociaal-democraten bestaat nog wel eens de gedachte dat zij het Goede voor hebben en dat de wijze waarop je dat bereikt niet zo van belang is. Er wordt veel door de vingers gezien en belangenverstrengeling, declaratiegedrag en het ruimhartig gebruikmaken van publieke middelen zijn in de ogen van sociaal-democraten al gauw zaken die andere partijen raken en niet die van hen. Maar integer en fatsoenlijk besturen is een voorwaarde om het vertrouwen van burgers te winnen en te behouden. Politici en ook PvdA-

ers zijn zich in sommige gevallen onvoldoende bewust van de betekenis van publieke moraal. Wat volgens de wet mag, is niet noodzakelijk ook moreel aanvaardbaar gedrag.'

Rob van Gijzel, voormalig Tweede kamerlid van de PvdA, was degene die pal stond voor een scherpe en kritische beoordeling en aanpak van de bouwfraude. Toen hij voor die opstelling in de

Tweede kamerfractie onvoldoende steun kreeg, trad hij af. Van Gijzel: 'De PvdA heeft zich weinig aangetrokken van de grote fraudeschandalen bij de overheid. In de bouwfraude zijn de bedrijven wel aangepakt, maar tot consequenties bij hun opdrachtgevers, de overheid, dus ambtenaren en bestuurders, is het niet of nauwelijks gekomen. Dat is meten met twee maten. Het heeft niet geleid tot zelfreflectie bij bestuurders en ambtenaren.'

Ook binnen de PvdA zijn er in de afgelopen jaren incidenten geweest waarbij vooraanstaande partijgenoten bekritiseerd werden op hun (declaratie)gedrag. Van Gijzel: 'Dat was voor de PvdA geen aanleiding om na te denken over wat de waarden zijn en welke normen daarbij horen. In die zin is een gedragscode een goede eerste stap. Maar ik zou het een goed idee vinden wanneer de PvdA jaarlijks de Ien Dales-prijs zou uitreiken om daarmee de integriteit bij en in het openbaar bestuur te stimuleren. De politiek en het openbaar bestuur kunnen niet zonder het draagvlak dat gebaseerd is op fatsoenlijk bestuur. Wanneer de overheid haar burgers en bedrijven onfatsoenlijk of dubbelhartig tegemoet treedt, ondermijnt ze haar gezag en legitimiteit.' ■

DE GEDRAGSCODE VOOR PVDA POLITICI STAAT IN DE DIGITALE BIBLIOTHEEK: PVDA.NL - BIBLIOTHEEK

Ledenblad van de Partij van de Arbeid

3e jaargang • nummer 2 • maart 2006

Colofon

Rood is het positief/kritische ledenblad van de Partij van de Arbeid waarin leden van de partij centraal staan. Leden worden van harte uitgenodigd te reageren op de inhoud van Rood en de redactie van ideeën, suggesties of kopij te voorzien. Rood verschijnt achtmaal per jaar en wordt gratis verspreid onder de leden van de PvdA in een oplage van 63.000 exemplaren. Niet-leden kunnen een abonnement aanvragen via de ledenadministratie (ledenadministratie@pvda.nl of 020-5512290). Rood verschijnt ook in gesproken vorm voor mensen met een lees-handicap. Info: FNB, tel.: (0486) 486486.

Partij van de Arbeid
Herengracht 54 / Postbus 1310
1000 BH Amsterdam
020-5512155
www.pvda.nl

Redactieadres:
Postbus 1310, 1000 BH Amsterdam
rood@pvda.nl

Redactie:
Michiel Reijnen, Tessel Schouten,
Daniëlle van der Wekken

Eindredactie:
Roselie Kommers, Tessel Schouten

Art direction en vormgeving:
Studio Pollmann, Amsterdam

Medewerkers aan dit nummer:
Jeroen Beekmans, Wouter Bos (column), Staf Depla, Bas den Herder, Michiel van Hulst (column), Arnold Jonk, Michael Juffermans, Lianne Raap, Ottolien van Rossem, Jan Schuurman Hess, Jessica Sturz en Mei Li Vos

Fotografie:
De Beeldredactie, Jacob van Essen,
Hollandse Hoogte, Tessa Posthuma de Boer,
Roel Rozenburg en Thomas Schlijper

Cartoon en illustraties:
CoverMechanics, Amsterdam
Floris Oudshoorn, Amsterdam

Drukwerk:
PrintConsult, Bloemendaal

Rood verschijnt onder verantwoordelijkheid van het partijbestuur.

Overname van (delen van) artikelen, foto's of illustraties alleen na uitdrukkelijke toestemming van de uitgever.

Rood wordt gedrukt op papier waarvan de grondstof bestaat uit 50% gerecyclede vezels, minimaal 17,5% nieuwe houtvezels met FSC keurmerk (SW-COC-625) overig percentage nieuwe houtvezels zonder keurmerk, vulstoffen en coating.

ISSN 1574-2733

MAART

30 Debat

Publieksdebat over de verkiezingen in Wit-Rusland en Oekraïne, Amsterdam.

APRIL

8 Demonstratie

Landelijke demonstratie tegen het huurbeleid van minister Dekker, Amsterdam

8 Politiek Forum

Eerste bijeenkomst in de nieuwe samenstelling. Er wordt gesproken over wonen en politieke actualiteit.

8 ROSA-leergang

Bijeenkomst Rosa-leergang voor leden die politiek actief willen worden, Amersfoort.

21 - 23 Wiardi Beckman Academie

Weekend over moslims in Europa. De academie voor jong wetenschappelijk talent vindt voor de vijfde maal plaats. Soesterberg.

22 Evert Vermeer Stichting

Afrikadag, Den Haag

MEI

1 Dag van de Arbeid

Door het hele land worden traditiegetrouw 1 meivieringen georganiseerd. Meer informatie hierover vindt u op de landelijke en lokale PvdA-websites.

ZIE OOK WWW.PVDA.NL

De PvdA heet ook uw vrienden van harte welkom!

Lid zijn van de PvdA is zinvol. De PvdA verwelkomt graag mensen met ervaring. Ervaring op allerlei gebieden. Of het nu gaat om het opvoeden van kinderen, het leiden van een bedrijf of het trainen van een voetbalelftal. Kennis en ervaring zijn voor ons onmisbaar en voor leden een kans om verantwoordelijkheid te nemen voor de toekomst.

PARTIJ VAN DE ARBEID

De PvdA is een open partij. Er is voor iedereen met energie, goede wil en eventueel wat vrije tijd een plek: in de lokale afdeling, de landelijke werkgroep ouderen, het vrouwen netwerk en nog veel meer. Iedereen bepaalt zijn eigen inzet, alleen steunen kan ook. Al vanaf 2 euro per maand. Vraag een informatiepakket via www.pvda.nl of bel 020 551 22 95.

Elk jaar ontvangt u een brief van het pensioenfonds. Er zijn maar weinig mensen die deze brief lezen en nog minder die hem snappen. Vreemd, het gaat immers over uw eigen spaarpot voor de oude dag. Hoeveel krijg ik als ik met pensioen ga? En wat als ik kom te overlijden? Krijgt mijn partner dan mijn pensioen? Velen zullen zich na het lezen van die veelal onbegrijpelijke brief voornemen om uit te zoeken hoe het nu allemaal in elkaar zit. Bij dat voornemen blijft het meestal. Het boekje *Potje pensioenen* van Carel Petersen kan hier verandering in brengen.

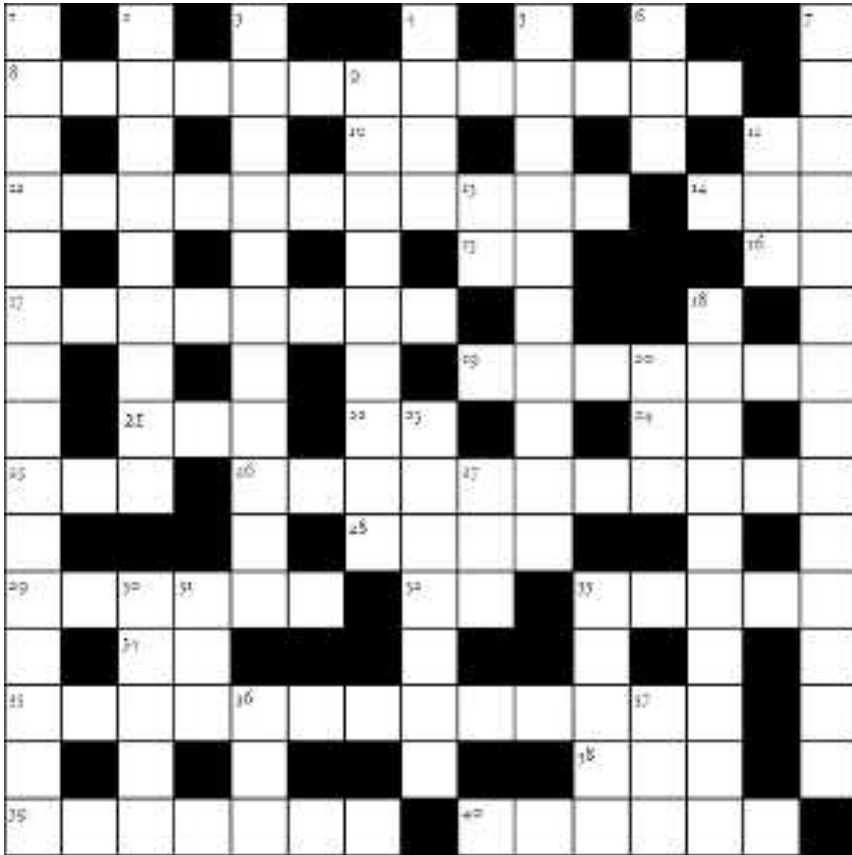

Petersen slaagt erin om op een prettige, duidelijke manier alles over het pensioen uit te leggen. Na het lezen begrijpt u de post van uw pensioenfonds, weet u beter of u op de ronkende aanbiedingen van verzekeraars moet

ingaan. En nog belangrijker: het maakt u sterk genoeg om als werknemer of gepensioneerde mee te kunnen praten over uw eigen pensioen. Want samen voor het pensioen sparen is een profijtelijke vorm van solidariteit. Door per bedrijfstak gezamenlijk voor de oude dag te sparen, kunt u met dezelfde euro tegen lagere kosten, een hoger pensioenresultaat bereiken. Dat is de kracht van ons pensioenstelsel. In Engeland heeft Thatcher dit samen sparen afgeschaft. Met als gevolg dat veel 65-plussers de eindjes niet aan elkaar kunnen knopen. In Italië wordt alles aan de staat overgelaten. Het gevolg is dat niemand zich verantwoordelijk voelt om de kosten van stijgende pensioenlasten voor zijn rekening te nemen. De rekening wordt doorgeschoven naar toekomstige generaties. De sociale partners in Nederland laten zien dat zij die verantwoordelijkheid wel nemen. Het boekje laat ook goed zien hoe de pensioencrisis begin deze eeuw is ontstaan en hoe die is opgelost. Het waarschuwt voor de gevolgen van die oplossingen voor werknemers en gepensioneerden. Want wie weet precies welk pensioen zijn partner krijgt als hij onverhoopt komt te overlijden? *Potje Pensioenen*, uitgeverij Tirion, € 12,95

Staf Depla, lid Tweede Kamer PvdA

Breïnbreker 10

- HORIZONTAAL:** 8. Familie van kippenvel (13) 10. Korte personeelsvergadering (1+1) 11. Frequentie van ontbijtradio (1+1) 12. Graaf hier je eigen graf (11) 14. Zijn engelse maat (3) 15. Italiaanse toiletgelegenheid (2) 16. Korte openbare verhoudingen (1+1) 17. Tijdelijk akkoord (7) 19. Afdoende voor verdienste (7) 21. Benauwend (3) 22. Prima snijruimte (2) 24. Klootloze kraamvisite (2) 25. Op een balansdag werk je hieraan (3) 26. + 33. horizontaal. Groter worden door geld te verdienen (11 + 5) 28. Met knopen een ritsloos nummer (4) 29. Nooit zonder schande (6) 32. Blairs tea time (1+1) 33. zie 26. 34. NS en consorten (1+1) 35. Is niet gemist (2+3+4+4) 38. Vierkant hetzelfde (3) 39. Beginnelingen in de politiek (7) 40. Broedgebied (6)
- VERTIKAAL:** 1. Plaatselijke druk (6+9) 2. Doet Jomanda als ze gaat stoppen met werken (9) 3. Stilstaan kan nog aardig oplopen (11) 4. Zoek je bij het CWI (4) 5. Dat is een chemisch probleem in het keukenkastje (10) 6. Vrouw van de rode haan (3) 7. Let op je fototoestel (14) 9. Hier voert JP top-overleg op niveau (9) 11. Deze partij was voor stilstand (1+1+1) 13. Had vroeger geen tijd (1+1) 18. Pakistan had er nog lang last van (10) 20. Vele rozen maken er één (3) 23. Die oen staat nog een aardig balletje (7) 27. Zat Den Uyl daarin? (3) 30. Vraag en antwoord ineen (5) 31. Maria gedag (3) 33. Gezocht door de kruisridders (5) 36. Ook die Franse zuster is tegen (3) 37. Vogel op zijn retour (3)

Stuur uw oplossing voor 15 april naar PvdA, Redactie Rood, Postbus 1310, 1000 BH Amsterdam of mail naar rood@pvda.nl. De winnaar ontvangt het boek *De razendsnelle opmars van Nieuw Links* van André van der Louw.

DE PRIJSWINNAAR VAN DE BREÏNBREKER IN HET VORIGE NUMMER IS:
mevrouw F. Peelen-Klapwijk uit Amsterdam

Bedenkt u puzzels? Mail ons: rood@pvda.nl!

Foto Roel Rozenburg

PRIJSVRAAG WAT GEBEURT HIER?

Heeft u een idee of scherpe associatie bij deze foto of wéét u gewoon welk politiek moment hier wordt verbeeld?

Schrijf dan een origineel, krachtig onderschrift dat de foto verduidelijkt. De winnaar krijgt het boek van André van der Louw *De razendsnelle opmars van Nieuw Links*. Stuur uw onderschrift vóór 15 april naar:

**PvdA, Redactie Rood,
Postbus 1310, 1000 BH Amsterdam**

of mail uw oplossing naar rood@pvda.nl.
In de volgende editie van *Rood* wordt het werkelijke onderschrift bij de foto prijsgegeven.

De winnaar van de prijsvraag uit *Rood* nr. 1 is Nely Kloosterman-Steensma uit Eenrum. Het onderschrift **'Tunnelvisie?'** werd door de redactie als meest origineel bestempeld. Het werkelijke onderschrift luidde: Augustus 1991. Marjanne Sint verlaat per goederenlift het gebouw van de Tweede Kamer na te zijn afgetreden als voorzitter van de PvdA.

Voorwaarts!

De gemeenteraadsverkiezingen zijn gewonnen. Gewonnen als nooit tevoren, nooit gedacht, nooit gedroomd. Maar de volgende etappe is al begonnen: draagvlak winnen en behouden bij het formeren van progressieve colleges. En daarna wacht de moeilijkste van alle etappes: het vertegenwoordigen van de kiezers in al die raden en het besturen van de gemeenten in al die colleges. We hebben een reusachtig mandaat gekregen; dat nu wijs en daadkrachtig invullen is misschien een nog grotere uitdaging.

Voor mij is de blik al weer gericht naar de etappe die dan volgt: het winnen van de volgende verkiezingen, eerst de Provinciale Staten, dan de Tweede Kamer. Maar de volgorde mag ook best andersom zijn. Ook daarbij is de gang van zaken de komende weken en maanden in al die gemeenten van groot belang. Het feit dat we lokaal nu zoveel sterker vertegenwoordigd zijn, kan een enorm voordeel zijn bij het aan ons binden van nog meer mensen en bij het voeren van de volgende campagnes. Het omgekeerde is helaas ook waar: als we er een zootje van maken, krijgen we van deze enorme overwinning alleen maar last!

Maar ik ga hier niet zitten somberen. Ik heb de afgelopen weken immers zoveel lijsttrekkers gezien die meer dan wie ook begrijpen wat er nu van hen wordt verwacht, dat ik optimistisch ben over waar we met elkaar toe in staat zijn. Dit kabinet hoopt het tij nog te kunnen keren door te gaan zitten wachten op economisch herstel. Maar wie denkt dat het de kiezer daar alleen om gaat, heeft het nog steeds niet begrepen. Nederland heeft massaal gekozen voor respect, insluiting, samenhang en solidariteit. Een heel krachtig NEE heeft geklonken tegen uitsluiting, armoede, ongelijkheid en tweedeling. We zijn er nog lang niet, we zullen voor alle volgende overwinningen nog heel hard moeten werken maar een betere start van de volgende etappes hadden we ons niet kunnen wensen.

Wouter Bos, fractievoorzitter

**De volgende Rood
verschijnt half mei 2006**

PARTIJ VAN DE ARBEID